

IN-WORK

Opas työhön integroituvan oppimisen suunnitteluun, toteutukseen ja kehittämiseen (D.2.2)

2022-1-IT02-KA220-HED-000087184

Document information	
Due date of Intellectual Output	September 2023
Actual submission date	September 2023
Revision	
Author(s)	Kaisa Rätty, Kaija Peuna-Korpioja, Tiina Parviainen / JAMK
Contributors	Anna Maria Mariani, Teresa Torres-Coronas

DELIVERABLE REVIEW HISTORY

Versio n	Name/Partner	Status *	Date	Summary of changes
v.2	Annamaria Mariani / UNIMC Teresa Torres-Coronas / URV	C	July 2023	Content review
v.3	Teresa Torres-Coronas and Despoina Shina / URV	REV	September 2023	Format revision

(*) A=Author; C=Contributor; REV= reviewer; EXT = external reviewer

This project has been funded with support from the European Commission.

This document reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project No: 2022-1-IT02-KA220-HED-000087184

Mitä löydät tästä oppaasta?

Tämä opas sisältää metodologista ohjeistusta, ja se on suunniteltu ohjaamaan työelämään integroitua oppimista (WIL) koskevien toimintojen suunnittelua, kehittämistä ja toteuttamista erityistarpeita omaaville opiskelijoille. Nämä kolme symbolia löydät oppaasta:

Tämä symboli esittelee vinkit, jotka auttavat sinua ymmärtämään ja soveltamaan käsitteitä ja strategioita.

Tämä toinen symboli tiivistää tarinoita todellisuudesta ja käytännön kokemuksestamme. Olemme lisänneet nämä tarinat auttaaksemme sinua hahmottamaan oppaan sisältöä. Nimet on muutettu.

Kolmas symboli esittelee työkaluja, joita voit vapaasti hyödyntää omassa työssäsi, viittamalla lähteeseen:

In-Work Project (2023). Methodological guidelines to design, develop and implement work-integrated learning activities (D2.2). Inclusive Communities at Work (2022-1-IT02-KA220-HED-000087184). Retrieved from <https://www.in-work-project.eu/>

Nauti lukemisesta ja oppimisesta!

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo

Projektin kuvaus	6
Johdanto	6
Työhön integroitava oppiminen ja erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat.....	9
3.1. Näkökulmana WIL.....	9
3.2. Inklusiivinen korkeakoulutus: Yhdenvertaisuuden varmistaminen.....	14
3.3 WIL käytännössä.....	18
4. Opiskelijoiden ohjaus WIL-prosessissa.....	25
4.1. Ennen WIL-projektia.....	25
4.2. WIL-projektin aikana.....	27
4.3. WIL-projektin jälkeen.....	29
5. Tukitoimet WIL-prosessin aikana.....	32
6. Yhteistyö työpaikan kanssa.....	33
7. Työpaikan tuki inklusiivisen työkuiltuurin kehittämisessä.....	35
8. Johtopäätökset.....	38
Lähteet.....	39

Table of Figures

Figure 1. Examples of work-integrated learning activities	11
Figure 2. A typology of activity: exploration of contemporary WIL research and themes	20
Figure 3. Steps to follow before the wil project	27
Figure 4. Thinks to do during the work-integrated learning project	28
Figure 5. Things to do after the work-integrated learning project	30
Figure 6. Cooperation with the workplace	33
Figure 7. Strategies to support a more inclusive working culture	35

1. Projektin kuvaus - Inclusive Communities at Work (IN-WORK)

IN-WORK-projektin tavoitteena on tutkia korkeakoulun roolia inklusiivisen kulttuurin edistämässä. Tämä tapahtuu kehittämällä ja testaamalla interventiomallia, joka korostaa korkeakoulun ja sen ulkoisen ympäristön välisiä suhteita ja osallistaa aktiivisesti asiaankuuluvia sidosryhmiä. Tämä projekti hyödyntää työelämässä tapahtuvaa oppimista, kuten harjoittelua ja työharjoittelua, jotta yksilöillä, joilla on erityistarpeita työelämässä, olisi merkityksellisiä oppimiskokemuksia. Projektin toiminta tapahtuu sekä korkeakoulun sisällä että sen ulkopuolella. Korkeakoulussa tavoitteena on kannustaa opettajia käyttämään osallistavaa työelämässä tapahtuvan oppimisen pedagogiikkaa, hyödyntäen myös verkkoteknologioita. Projekti pyrkii edistämään osallistavaa kulttuuria korkeakoulun ulkopuolella osallistamalla yrityksiä oppimisen suunnitteluun ja kehittämiseen. Projektin tavoitteet ovat seuraavat:

1. Vahvistetaan yhteisöllisiä siteitä esimerkiksi suunnittelemalla oppimista yhdessä ja samalla edistetään osallistavaa kulttuuria.
2. Tuetaan ajatusta, jossa korkeakoulu on oppilaitos kaikille, ei vain opiskelijoille. Yhteistyössä sidosryhmien kanssa voidaan suunnitella ja tarjota vapaa-ajan toimintaa. Korkeakoulu voi toimia myös tukea tarvitsevien nuorten harjoittelupaikkana.
3. Tarjotaan koulutusta korkeakoulun henkilökunnalle työelämässä tapahtuvan oppimisen suunnittelemiseen, kehittämiseen ja toteuttamiseen. Samalla varmistetaan näiden menetelmien integrointi korkeakoulun opetussuunnitelmaan.
4. Varmistetaan interventiomallin tehokkuus testaamalla sitä lukukauden aikana. Kokemusten perusteella voidaan tarvittaessa muuttaa toimintaa kohderyhmän tarpeiden mukaan.

2. Johdanto

Euroopassa on pulaa ammattitaitoisista työntekijöistä, ja samanaikaisesti korkeasti koulutetut ihmiset jäävät työmarkkinoiden ulkopuolelle sairauden, vamman tai muun erityisen syyn vuoksi, joka vaikuttaa heidän työkykyynsä. Heillä on kyky ja halu työskennellä, mutta he saattavat tarvita erityistä tukea sopivan työn löytämiseen, työhön kiinnittymiseen ja työssä pysymiseen. He voivat tuoda arvokkaan panoksensa työelämäänsä, jos työ on suunniteltu vastaamaan heidän kykyjään, esimerkiksi soveltamalla työjärjestelyjä ja työolosuhteita. Viime vuosina on myös herätty siihen, että monet korkeakouluopiskelijat tarvitsevat erityistä tukea useista syistä. Nämä opiskelijat saattavat tarvita tukea siirtyessään työelämäänsä. Inklusio ja saavutettavuus ovat vaikuttaneet merkittävästi korkeakoulujen kehittämiseen vastaamaan monimuotoisten oppijoiden tarpeisiin.

Inclusive Communities at Work (IN-WORK) -projekti kehittää inklusiivista ja työelämään integroitua oppimista korkeakouluissa. Se keskittyy opiskelijoihin, jotka tarvitsevat erityistä tukea opinnoissaan, ja pyrkii kehittämään näiden opiskelijoiden opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksia. Projektissa suunnitellaan ja toteutetaan pilottikoulutusta korkeakoulujen opettajille ja

henkilökunnalle, jotta he voivat vahvistaa osaamistaan huomioida työelämän tarjoamat mahdollisuudet oppimisessa ja ohjata opiskelijoita työelämään. Samalla korkeakoulun roolia yhteiskuntavastuun kantajana ja aluekehittäjänä kehitetään, koska myös kulttuuriset ja kontekstuaaliset tekijät sekä ennakkoluulot työmarkkinoilla estävät tuen tarpeessa olevien työllistymisen. Projektin kumppanit ovat Università Degli Studi D Macerata Italiasta (koordinaattori), Universitat Rovira I Virgili Espanjasta, European Universities Contuning Education Network Belgiasta ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu Suomesta.

Tämä opas on tarkoitettu korkeakoulun opettajille ja muulle henkilökunnalle, jotka ohjaavat opiskelijoita, joilla on erityisen tuen tarpeita. Oppaan tarkoituksena on tarjota työkaluja WIL-mallin hyödyntämiseen opetuksessa ja siten vaikuttaa opiskelijoiden työllistymiseen. Projekti on suunniteltu Work Integrated Learning (WIL) -periaatteiden mukaisesti. WIL voidaan määritellä pedagogiseksi käytännöksi, joka helpottaa opiskelijoiden oppimista yhdistämällä tai integroimalla kokemuksia akateemisissa ja työpaikkakonteksteissa (Billett, 2014). Toinen tavoite on antaa opettajille työkaluja vaikuttaa työelämän kumppaneiden osaamiseen rekrytoinnissa, työhön perehdyttämisessä ja monimuotoisten työntekijöiden tukemisessa työelämän muutoksissa.

Lisää materiaalia aiheesta

Voit täydentää tämän oppaan sisältöä alla olevilla asiakirjoilla. Nämä asiakirjat ovat IN-WORK-projektin tuotoksia. Ne auttavat sinua ymmärtämään nuorten erityistarpeita ja vammaisia työllistämisen haasteita sekä sidosryhmien osallistumisstrategioita WIL-toimintaan. Molemmat asiakirjat ovat saatavilla projektin verkkosivulla.

In-Work Project (2023). Report on the Needs, resources, obstacles and opportunities for youths with special needs in insertion to work (D2.1). Inclusive Communities at Work (2022-1-IT02-KA220-HED-000087184). Available from <https://www.in-work-project.eu/>

- In-Work Project (2023). Methodological guidelines for stakeholder engagement (D2.3). Inclusive Communities at Work (2022-1-IT02-KA220-HED-000087184). Available from <https://www.in-work-project.eu/>

3. Työhön integroitava oppiminen ja erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat

Tässä osiossa tutkimme kahta keskeistä näkökulmaa. Ensimmäkin tarkastelemme WIL-käsitettä, sen teoreettisia perusteita, periaatteita ja moninaisia sovelluksia. Tämän jälkeen käsittelemme erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden korkeakoulutusta ja pohdimme heidän hakeutumistaan, tukea sekä toimenpiteitä, joilla edistetään inklusiota ja tasa-arvoa korkeakoulutuksessa.

3.1. Näkökulmana WIL

WIL periaatteita ja teorioita

IN-WORK-projektin teoreettinen lähestymistapa perustuu WIL-menetelmään (Work Integrated Learning). WIL on koulutusmenetelmä, joka yhdistää akateemisen oppimisen (teoria) ja työpaikkakäytännöt siten, että kaikki osapuolet (korkeakoulu, opiskelija, opettaja, työelämä ja lopulta koko yhteisö) hyötyvät osallistumisesta WIL-ohjelmaan. WIL viittaa ohjelmiin, jotka yhdistävät yliopisto-opiskelijat opintoalaansa liittyvään työpaikkaan yhdistämällä opintoalan akateemisen oppimisen työn käytäntöön. Ehkä merkittävintä WIL-prosessissa on se, että se on integroitu opetussuunnitelmaan, ei erillinen osa opintoja.

WIL on monipuolinen pedagoginen lähestymistapa, joka perustuu useisiin teorioihin rikkaan ja kattavan oppimiskokemuksen perustaksi. Se integroi seuraavien teorioiden periaatteita: kokemuksellinen oppiminen, sosio-kognitiivinen urateoria, konstruktivismi, situationaalinen oppiminen, yhteistoiminnallinen oppiminen, työpaikalla oppiminen sekä ongelmalähtöinen oppiminen.

Kokemuksellinen oppimisteoria (Kolb, 1984). Tämä teoria esittää, että reflektion ja itseohjautumisen avulla voidaan oppia käytännön ja työn kautta (Kolb, 1984, Brookfield, 1996). Kokemuksellinen oppimisteoria korostaa konkreettisten kokemusten, refleктоivan havainnoinnin, abstraktin käsitteellistämisen ja aktiivisen kokeilun merkitystä oppimisprosessissa. WIL noudattaa näitä periaatteita tarjoamalla opiskelijalle oikeita kokemuksia, jotka kannustavat reflektioon ja aktiiviseen osallistumiseen.

Sosio-kognitiivinen teoria: Tämä Teoria keskittyy sosiaalisten ja tilannesidonnaisten tekijöiden merkitykseen urakehityksessä. Työhön integroituvassa oppimisessa se korostaa mentorien, roolimallien sekä sosiaalisen tuen merkitystä opiskelijan urakehityksessä.

Konstruktivismi (Piaget'n ja Vygotskyn teoriat). Piaget'n kognitiivisen kehityksen teoria korostaa aktiivisen oppimisen ja itse löytämisen tärkeyttä (Piaget, 1950). WIL-kontekstissa tämä voisi tarkoittaa opiskelijoille tarjottavia mahdollisuuksia tutkia todellisia ongelmia ja löytää omia ratkaisuja. Tämä lähestymistapa on linjassa Piagetin uskomuksen kanssa siitä, että oppiminen on aktiivinen prosessi, jossa oppijat rakentavat oman ymmärryksensä kokemustensa perusteella.

Toisaalta Vygotskyn sosiaalisen konstruktivismin teoria korostaa sosiaalisen vuorovaikutuksen ja kulttuurisen kontekstin roolia oppimisessa (Vygotsky, 1978). WIL-kontekstissa tämä voisi sisältää yhteistyöprojekteja, joissa opiskelijat työskentelevät yhdessä ongelmien ratkaisemiseksi, ohjattuina mentorin tai opettajan toimesta.

Molemmat teoriat korostavat aktiivisen, kokemuksellisen oppimisen tärkeyttä, mikä on keskeinen osa WIL:ää. Ne eroavat kuitenkin toisistaan painottaessaan joko yksilön löytöjä (Piaget) tai sosiaalista vuorovaikutusta ja ohjausta (Vygotsky). Työhön integroituvassa oppimisessa opiskelijat tuovat oman kokemuksensa oppimiseen, mikä on linjassa konstruktivististen periaatteiden kanssa.

Situationaalinen oppimisteoria (Lave & Wenger, 1991). Tämä teoria osoittaa, että oppiminen tapahtuu aina tietyssä kontekstissa. Työhön integroituvassa oppimisessa opiskelijat oppivat työelämäkontekstissa, joka on linjassa tämän teorian kanssa.

Yhteistoiminnallinen oppiminen (Schon, 1984). Schonin näkökulma oppimisen reflektiosta on erityisen oleellinen WIL-prosessissa. Nämä ohjelmat usein yhdistävät reflektiivisiä käytänteitä työpaikan kokemuksista akateemiseen oppimiseen.

Työssä tapahtuva oppiminen (Marsick & Watkins, 2008). Marsick ja Watkins ovat lisänneet työpaikalla tapahtuvan oppimisen ymmärrystä ja vahvistaneet käytännön ja nonformaalinen oppimisen merkitystä työpaikalla. Heidän työnsä liittyy olennaisesti WIL-prosessiin, sillä se korostaa käytännön oppimisen merkitystä opiskeluohjelmissa.

Ongelmalähtöinen oppiminen (Barrows, 1980) eli Problem-Based Learning (PBL) on pedagoginen lähestymistapa, jossa opiskelijat työstävät oikeita ongelmia. Myös tämä menetelmä voidaan integroida WIL-ohjelmiin, jolloin opiskelijat pääsevät harjoittelemaan työelämän oikeita tilanteita.

Nämä yllä olevat teoriat korostavat yhdessä aktiivisen osallistumisen, sosiaalisen vuorovaikutuksen, reflektion ja todellisten ongelmien ratkaisemisen tärkeyttä oppimisprosessissa. Ne korostavat oppimisen arvoa työpaikan tai ammatillisen ympäristön kontekstissa ja korostavat käytännön kokemuksen merkitystä koulutusohjelmissa. WIL:ssä opiskelijat eivät ole vain passiivisia tietojen vastaanottajia, vaan aktiivisia oman ymmärryksensä rakentajia. Tämä tapa tarjoaa vahvan kehyksen työllistymisen kehittymiseen ja opiskelijoiden valmentautumiseen nykyajan työelämän haasteisiin.

Työn ja oppimisen yhdistäminen

Ferguson ja van der Laan (2020) tutkivat “työn” ja “oppimisen” yhteyttä He kuvaavat työhön liittyvien pedagogiikkojen, kuten työhön liittyvän oppimisen, työperusteisen oppimisen, työpaikalla tapahtuvan oppimisen ja työelämään integroidun oppimisen, eroja ja yhtäläisyyksiä. Vaikka näiden käsitteiden välillä onkin päällekkäisyyksiä, tärkein näkökohta on työn ja oppimisen yhdistäminen. WIL:n erottava tekijä on, että se pyrkii parantamaan työllistettävyyttä. Tässä mielessä WIL sisältää opiskelijoiden aktiivisen osallistumisen aitoihin työpaikkakäytäntöihin ja kokemuksiin, jotka ovat

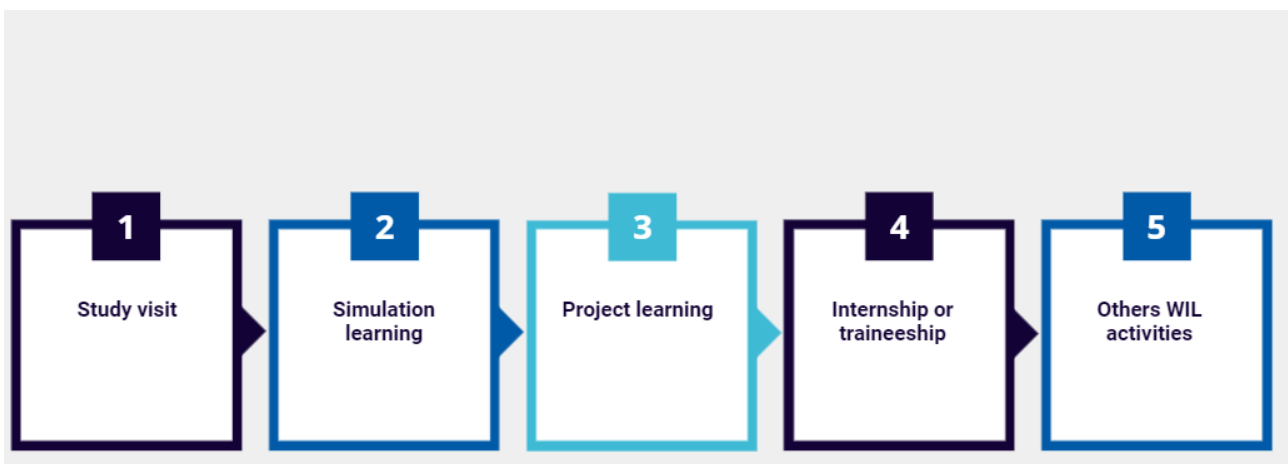
integroitu tarkoituksenmukaiseen opetussuunnitelmaan, joka on linjassa tiettyjen akateemisten alojen kanssa. Sen painopiste on valmistuneiden oppimistulosten ja urapolkujen helpottamisessa.

Tähän liittyen Patrick, Peach ja Pocknee (2008) määrittelevät WIL:n “käsitteenä, joka kattaa erilaisia strategioita, jotka harmonisoivat teoreettista tietoa käytännön työkokemuksiin integroituen opetussuunnitelmiin. Näin pyritään yhdistämään oppimista käytännön sovelluksiin.”

Rowe ym. (2012) edistävät ajatusta, että osallistumista voidaan arvioida kahdella ulottuvuudella: oppiminen perinteisessä kampuksen luokkahuoneympäristössä (ts. kampuksella vs. kampuksen ulkopuolella) ja sitoutuminen liittyen käytännön kokemuksiin (esim. korkea sitoutuminen, kuten opetusharjoittelussa, vs. matala sitoutuminen, kuten passiivinen havainnointi). Kokemusperustaisen oppimisen peruseriaatteet voidaan jäljittää Deweyn filosofiaan (1938), joka puolusti hyvin strukturoitujen kokemusten koulutuksellista arvoa potentiaalisina tietolähteinä.

WIL sisältää kokemusperustaisen oppimisen käsitteen, mikä yhdistää ammatillisen työn moninaiset alueet yksilöllisiin oppimispolkuihin. WIL ilmentää korkeakoulutuksen koulutusparadigmaa, jossa akateemisen laitoksen rajat muuttuvat läpäisevämmiksi. Käytännöt, kuten vuorovaikutus teollisuuden asiantuntijoiden kanssa, simuloinnit, joissa opiskelijat simuloivat fiktiivisten yritysten toimintaa, virtuaaliset potilasvuorovaikutukset terveydenhuollon koulutuksessa ja syväiset harjoittelukokemukset opetuksessa ovat yhä yleisempiä korkeakoulujen pedagogiikassa.

KUVIO 1. ESIMERKKEJÄ ERILAISISTA WIL-AKTIVITEETEISTA

WIL:n yleisimmät muodot edellyttävät, että opiskelijat viettävät aikaa työpaikalla oppien taitoja ja suorittaen opintoalaan liittyviä tehtäviä. Työpaikalla tapahtuva oppiminen voi sisältää esimerkiksi klinisiä harjoitteluita, käytännön harjoituksia ja kenttätöitä. Nämä ovat yleisiä terveydenhuollon,

opetuksen, lain ja insinööritieteiden kaltaisilla aloilla. WIL-toimintoja voidaan toteuttaa myös kampuksella, ns. sisäisenä WIL:nä. Sisäisen WIL:n kaksi yleistä tyyppiä ovat teollisuusprojektit ja simuloitu ja virtuaalinen kokemus. Ensimmäinen tarkoittaa, että opiskelijat työskentelevät yksin tai tiiminä projektin suorittamiseksi tai tuotteen kehittämiseksi asiakkaalle esimerkiksi osana kurssityötään. Simuloidut ja virtuaaliset kokemukset mahdollistavat työtehtävien tekemisen simuloitussa työympäristössä kampuksella.

On tärkeää huomata, että nämä pedagogiset lähestymistavat eivät ole pinnallisia tai symbolisia. Ne ovat tarkoituksellisia strategioita, jotka on suunniteltu huolellisesti yhdistämään luokkahuoneen oppiminen todellisiin työpaikkakokemuksiin. WIL:ään liittyvät toiminnot luovat jatkumon, joka vaihtelee työpaikan autenttisuudesta ja sitoutumisesta. WIL:n tehokkuus on kontekstiriippuvaista ja riippuu koulutusalan erityispiirteistä ja pedagogisista tavoitteista, jotka ovat koulutuksen lähtökohtana.

WIL edustaa monipuolista koulutusmatkaa, palvelua ja kohtaamista, joka on tiukasti juurtunut pedagogisiin perustoihin ja teoriaan (Moreland, 2005). Se ilmentää monipuolista käsitettä, joka on suunniteltu yhdistämään abstrakteja teoreettisia rakenteita käytännön kokemukselliseen oppimiseen, mikä lisää valmistuneiden kykyä innovaatioihin, tuottavuuteen ja yhteistyöhön työelämässä. Vaikka tulkinta tässä laajuudessa saattaakin olla häilyvä, se kuitenkin samanaikaisesti laajentaa WIL:n tarjontaa mahdollisuuksia.

Inspiroivia tarinoita

Tässä osiossa tiivistämme WIL:n tilanteen korkeakoulutuksessa Suomessa, Italiassa ja Espanjassa. Nämä esimerkit antavat käsityksen siitä, miten koulutusjärjestelmä voi rakentaa WIL-kokemuksia. Vaikka Suomi, Italia ja Espanja kaikki sisällyttävät työpaikalla tapahtuvaa oppimista korkeakoulujen harjoitteluihin, näiden kokemusten yksityiskohdat ja säännöt vaihtelevat maiden välillä. Tavoitteena on auttaa tunnistamaan mahdollisuuksia omassa oppilaitoksessasi.

WIL korkeakoulutuksessa. Case Suomi

Suomessa jokainen opiskelija saa jonkin verran työelämän kokemusta opintojensa aikana. Suomen ammattikorkeakouluissa harjoittelu on osa alemmaa korkeakoulututkintoa hallituksen tutkintosäännöksen (1129/2019) mukaan. Jokainen korkeakoulu vastaa opetussuunnitelmasta ja määrittelee harjoittelun keston, tavoitteet ja toteutuksen. Lisäksi opiskelualat eroavat toisistaan, ja harjoittelut ovat eri aloilla eri tavoin rakennettuja. Jokaisella opiskelijalla on yksilöllinen

suunnitelma ja yksilölliset tavoitteet opintoihin ja työllistymiseen liittyen. Harjoittelun avulla opiskelija voi hankkia tarvittavaa osaamista tämän tavoitteen saavuttaakseen.

WIL korkeakoulutuksessa, Case Italia

Italiassa WIL-kokemukset kehittyvät vähitellen. Kuitenkin WIL:n toteutuksen yksityiskohdat ja sen integrointi italialaiseen koulutusjärjestelmään voivat vaihdella laitosten ja alueiden välillä. Opetussuunnitelmassa työelämässä tapahtuvan koulutuksen sisällyttämistä yliopistokoulutukseen on kehitetty vuodesta 2004 lähtien. Ministeriön asetus nro 270, päivätty 22. lokakuuta 2004, määräsi, että akateemisia ohjelmia määrittelevien koulutuksellisten osa-alueiden lisäksi opetussuunnitelmiin on sisällytettävä harjoitteluita ja käytännön koulutuskokemuksia eri aloilla, mukaan lukien yritykset, julkiset hallinnot ja yksityisorganisaatiot. Samassa asetuksessa todetaan, että opetussuunnitelman harjoittelut ovat kokemuksellisia oppimismahdollisuuksia, jotka on virallisesti hyväksytty yliopiston toimesta ja jotka toteutetaan tarkasti määriteltyjen yksiköiden sopimusten mukaisesti.

Curricular-harjoitteluiden lisäksi italialaisilla yliopistoilla on mahdollisuus tarjota “koulutus- ja ohjausharjoitteluita”. Nämä harjoittelut on suunniteltu henkilöille, jotka ovat äskettäin suorittaneet tutkintonsa tai ammatillisen koulutuksensa. Ne auttavat paitsi uravalintojen tekemisessä, myös parantavat työllistettävyyttä siirryttäessä akateemisista ympäristöistä työhön. Nämä tavoitteet saavutetaan tarjoamalla mahdollisuuksia osallistua tuottavaan ympäristöön ja helpottamalla siirtymää ammattimaailmaan.

Harjoitteluiden hallinnointiin liittyy kolme keskeistä sidosryhmää: edistäjänä toimiva laitos (eli yliopisto), isäntäorganisaatio (joka voi olla yritys tai liiketoimintayksikkö) ja harjoittelija (yleensä opiskelija). Harjoittelun käynnistämiseksi koulutus- ja ohjaushankkeen suunnittelu on välttämätöntä. Tämä hanke kuvaa harjoittelun tavoitteita ja menetelmiä, varmistaen niiden yhteensovittamisen opiskelijoiden akateemisten pyrkimysten kanssa. Siinä myös määritellään akateemisten ja yritysmentorien nimet.

WIL korkeakoulutuksessa, Case Espanja

Espanjan yliopistojärjestelmässä WIL toteutetaan ulkoisten harjoitteluiden kautta, jotka voivat olla opetussuunnitelman mukaisia tai opetussuunnitelman ulkopuolisia. Opetussuunnitelman mukaiset harjoittelut ovat osa opintosuunnitelmaa ja ovat pakollisia tai vapaaehtoisia tutkinnosta riippuen. Opetussuunnitelman ulkopuoliset harjoittelut ovat vapaaehtoisia ja täydentävät akateemista

koulutusta. Harjoittelut on säännelty yliopistojen lailla ja asetuksella (592/2014), jotka määrittelevät niiden toteuttamisen ehdot ja vaatimukset. Harjoittelut sovitaan yliopiston ja yrityksen välillä sopimuksella, jonka tarkoituksena on edistää opiskelijoiden teoreettista ja käytännön koulutusta. Opiskelijoilla on akateeminen ohjaaja ja ammattiohjaaja, jotka ohjaavat ja arvioivat heidän suoritustaan. Harjoittelut voivat olla palkallisia tai palkattomia sopimuksen mukaan. Muita työpaikalla tapahtuvan oppimisen muotoja ovat palveluoppiminen (APS) ja kaksoiskoulutus. APS integroi yhteisöpalvelun sisältöjen, taitojen, arvojen ja pätevyyksien oppimisen. Kaksoiskoulutus on malli, joka vaihtelee yrityksessä vietettyjen jaksojen ja korkeakoulujaksojen välillä pidempikestoisena kuin ulkoisissa harjoitteluissa.

3.2. Inklusiivinen korkeakoulutus: Yhdenvertaisuuden varmistaminen

Erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat korkeakoulussa

Korkeakoulutuksessa on aina ollut erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita, jotka ovat selviytyneet korkeakoulutuksestaan paremmin tai huonommin. Viimeisen kymmenen vuoden aikana on puhuttu enemmän erityistarpeisista opiskelijoista sekä tutkimuksessa että lainsäädännössä eri maissa. Erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden huomioimiseen on monia tapoja. Korkeakoulutuksessa on tärkeää erottaa toisistaan erityistarpeiset opiskelijat ja aliedustetut opiskelijat. Vaikka näiden kahden ryhmän välillä voi olla päällekkäisyyksiä, haasteet ovat yksilöllisiä ja vaativat erilaisia tukimuotoja. Erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat ovat niitä, jotka tarvitsevat lisä- tai erityispalveluita tai mukautuksia erilaisten vaikeuksien, kuten fyysisen, emotionaalisen, käyttäytymiseen liittyvän tai oppimisvaikeuden tai -vamman vuoksi (Kimball et al., 2016). Heillä voi olla merkittävästi suurempia vaikeuksia oppimisessa kuin suurimmalla osalla samanikäisistä opiskelijoista, ja heille on tehtävä erityisiä opiskelujärjestelyjä. Nämä opiskelijat saattavat tarvita erilaisia mukautuksia osallistuakseen täysimääräisesti koulutukseen (Cheng & Lai, 2020); De Los Santos, Kupczynski & Mundi, 2019).

Aliedustetut opiskelijat ovat niitä, jotka eivät ole varsinaisesti edustettuina korkeakoulutuksessa erilaisten sosioekonomisten tekijöiden vuoksi. Kosunen (2021) kuvailee aliedustettuja ryhmiä korkeakoulutuksessa seuraavasti: perhetausta (koulutuksen periytyvyys), työväenluokan tausta, ei-kaupunkialueilla asuvat opiskelijat, vähemmistösukupuolta edustavat aloilla opiskelevat opiskelijat, maahanmuuttajataustaiset opiskelijat, vammaiset tai toiminnallisia rajoitteita omaavat opiskelijat, kielelliset ja kulttuuriset vähemmistöt, oppimisvaikeuksista kärsivät opiskelijat sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt. Nämä muuttajat voivat vaikuttaa merkittävästi aliedustettujen vähemmistöopiskelijoiden akateemiseen edistymiseen ja menestykseen (Kricorian et al, 2020; Lee & Kim, 2018). On tärkeää huomata, että opiskelija voi kuulua molempiin luokkiin.

Saavutettavuus: Tasa-arvoisten mahdollisuuksien edistäminen

- Opiskelijat, joilla on vamma. Heillä on lausunto, jossa vamman vaikutus arkeen on 33% tai enemmän, ja he tarvitsevat erityistä tukea akateemisiin toimintoihin.

- Opiskelijat, joilla on erityisiä koulutuksellisia tarpeita. Heillä ei ole lausuntoa, mutta heillä on erityisiä koulutuksellisia tarpeita, jotka voidaan todistaa, kuten oppimisen vaikeudet, kehityshäiriöt tai mielenterveyden häiriöt.

Erityistä tukea tarvitsevilla ja vammaisilla opiskelijoilla on oikeus päästä korkeakoulutukseen samoin ehdoin kuin muutkin, Espanjan perustuslain ja Espanjan ratifioimien kansainvälisten yleissopimusten, kuten vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen ja kuninkaallisen asetuksen 1/2013 mukaisesti, joka koskee vammaisten henkilöiden oikeuksia ja heidän sosiaalista osallisuuttaan.

Espanjan yliopistojärjestelmä pyrkii edistämään inklusiivista koulutusta, kunnioittamaan monimuotoisuutta, varmistamaan tasa-arvoiset mahdollisuudet, syrjimättömyyden ja yleisen saavutettavuuden vammaisille opiskelijoille (Síndic de Greuges de Catalunya, 2021). Tämän tavoitteen saavuttamiseksi yliopistot tarjoavat erilaisia palveluja ja tukea, kuten:

1. **Opiskelijapalvelut:** Yliopistot tarjoavat opiskelijoille erilaisia palveluja, kuten neuvontaa, ohjausta, terveydenhuoltoa, psykologista tukea ja uraohjausta.
2. **Tukipalvelut:** Yliopistot tarjoavat myös erilaisia tukipalveluja, kuten teknisiä apuvälineitä, kuljetuspalveluja, henkilökohtaisia avustajia ja tulkkauspalveluja.
3. **Koulutusohjelmat:** Yliopistot tarjoavat myös erilaisia koulutusohjelmia, jotka on suunniteltu vastaamaan erityistarpeisiin ja vammaisten opiskelijoiden tarpeisiin.

- Tarjoamalla tietoa ja ohjausta pääsykokeisiin, apurahoihin, avustuksiin, akateemisiin sääntöihin ja saavutettavuustoimenpiteisiin.

- Tarjoamalla henkilökohtaista huomiota ja jatkuvaa tukea erikoistuneelta henkilökunnalta, kuten tukihenkilöiltä, mentoreilta, neuvonantajilta tai psykologeilta.

- Tarjoamalla teknisiä apuvälineitä ja avustavia teknologioita, kuten tietokoneita, ohjelmistoja, suurennuslaseja, kuulokojeita tai viittomakielen tulkkauksia.

- Järjestämällä koulutus- ja tietoisuuden lisäämistilaisuuksia vammaisuuteen liittyvistä asioista yliopistoyhteisölle.

Saavutettavuuden edistäminen WIL-prosessissa

Täältä löydät joitakin strategioita WIL:n toteuttamiseksi saavutettavalla tavalla, erityisesti erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille. Jokainen opiskelija on ainutlaatuinen ja tarvitsee erilaisia tukitoimia. Tavoitteena on varmistaa, että kaikilla opiskelijoilla on yhtäläiset mahdollisuudet oppia ja menestyä.

- **Web Accessibility.** Maailmanlaajuinen verkkokonsortio (W3C) kehittää strategioita, standardeja ja tukevia resursseja, joiden avulla verkkosivustoja voidaan tehdä saavutettavammiksi vammaisille henkilöille. Tämä sisältää ohjeita, kuten Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), jotka ovat kansainvälinen standardi. WIL:n osalta tämä voisi tarkoittaa sitä, että ohjelman kaikki verkkokomponentit, kuten virtuaaliharjoittelut tai verkkokoulutusmoduulit, ovat täysin saavutettavia.
- **Helppolukuinen tieto.** Euroopan unionissa on kehitetty standardeja, joiden avulla tietoa voidaan tehdä helpommin luettavaksi ja ymmärrettäväksi. Nämä standardit kattavat laajan valikoiman aiheita, kuten tekstin rakenne ja asettelu, sanasto ja kielioppi sekä kuvat ja symbolit. WIL:n osalta tämä voisi tarkoittaa helppolukuisten työpaikkakuvausten, koulutusmateriaalien tai palautelomakkeiden tarjoamista.
- **Oppimateriaalien muokkaaminen.** On tärkeää, että oppimateriaaleja voidaan muokata yksittäisten opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti. Tämä voi sisältää avustavia teknologioita, kuten näytönlukuohjelmia, puheentunnistusohjelmia tai suurennusohjelmia. WIL:n osalta tämä voisi tarkoittaa työohjeiden tai koulutusmateriaalien tarjoamista useissa eri muodoissa.
- **Henkilökohtainen tuki.** Henkilökohtainen tuki voi olla ratkaisevan tärkeää erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden menestykselle. Tämä voi sisältää erikoistuneita tukihenkilöitä tai mentoreita, psykologista tukea tai toimintaterapiaa. WIL-yhteydessä tämä voisi tarkoittaa työpaikkamentoria, joka on koulutettu tukemaan vammaisia henkilöitä.

- **Henkilökunnan koulutus:** Henkilökunnan on saatava riittävä koulutus, jotta he ymmärtävät ja voivat vastata erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden tarpeisiin. Tämä voi sisältää koulutusta erilaisista vammoista, inklusiivisista opetusstrategioista ja avustavien teknologioiden käytöstä. WIL-yhteydessä tämä voisi tarkoittaa vammaistietoisuuskoulutuksen tarjoamista työpaikan esimiehille.
- **Saavutettava fyysinen ympäristö.** Yliopiston tilojen tulisi olla kaikkien saatavilla. Tämä sisältää rakennusten, luokkahuoneiden, laboratorioden, opiskelualueiden ja palveluiden, kuten kirjaston tai kahvilan, saavutettavuuden. WIL-yhteydessä tämä voisi tarkoittaa sitä, että työpaikat ovat fyysisesti saavutettavissa olevissa paikoissa.
- **Materiaalit eri muodoissa.** Materiaalien tarjoaminen eri muodoissa voi auttaa vastaamaan monimuotoisiin oppimistarpeisiin ja -mieltymyksiin. Tämä voi sisältää kirjallisia asiakirjoja, äänitallenteita, videoita tai interaktiivisia verkkomoduuleja. WIL-yhteydessä tämä voisi tarkoittaa työohjeiden tai koulutusmateriaalien tarjoamista useissa eri muodoissa.

Inspiroivia tarinoita

Tässä tapausesimerkissä voit oppia, kuinka saavutettavuus on ratkaisevan tärkeää varmistettaessa yhtäläiset mahdollisuudet kuulovammaiselle opiskelijalle hänen harjoittellessaan teknologiayrityksessä.

Carlos, lahjakas yliopisto-opiskelija, kohtaa haasteita aloittaessaan työhön integroituvan oppimisen yrityksessä. Carlos on yliopisto-opiskelija, joka on menestynyt akateemisissa opinnoissaan kuulovammastaan huolimatta. Hän on suoriutunut hyvin luokkahuoneessa, mutta kohtaa nyt uuden haasteen aloittaessaan harjoittelun johtavassa teknologiayrityksessä. Yritys on tarjonnut hänelle mahdollisuuden, mutta se aiheuttaa myös erityisiä haasteita saavutettavuuden kannalta hänen kuulovammansa vuoksi.

Saavutettavuushaasteet yrityksessä

Viestintä kokouksissa ja meluisissa ympäristöissä. Tyypillisessä työympäristössä kokouksia pidetään usein meluisissa ja tungoksisissa tiloissa. Carlos voi kohdata vaikeuksia seurata ryhmäkeskusteluja ja tiimikeskusteluja kuulovammansa vuoksi.

Puhelinviestintä. Puhelinviestintä on tärkeää monissa yrityksissä. Carlos voi kohdata haasteita puheluiden soittamisessa tai vastaanottamisessa, etenkin jos reaaliaikaisia transkriptioita tai viittomakielen tulkkauksia ei ole saatavilla.

Hätävaroitus- ja hälytysjärjestelmät. Häätätilanteissa, kuten rakennusten evakuoinneissa, Carlosin on vastaanotettava visuaalisia tai taktiilisia hälytyksiä äänihälytysten sijaan varmistaakseen turvallisuutensa.

Ratkaisut saavutettavuuden edistämiseksi

Avustavat teknologiat. Carlosin työaseman varustaminen avustavilla teknologioilla, kuten reaaliaikaisella transkriptiojärjestelmällä tai kuulonvahvistuslaitteilla, voi helpottaa hänen osallistumistaan puheluihin ja kokouksiin.

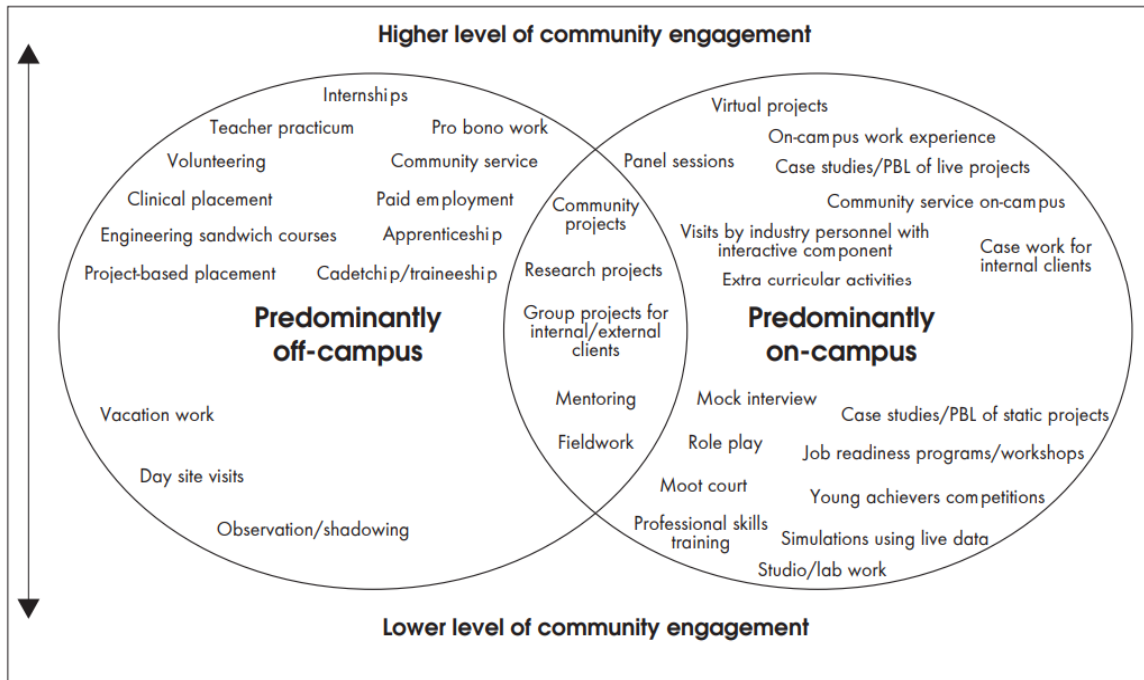
Inklusiiiviset viestintätavat. Laaditaan viestintätavat, jotka edistävät kirjallista viestintää suullisen viestinnän sijaan, käyttäen saavutettavia sisäisiä viestintäjärjestelmiä, ja varmistetaan, että kaikki työntekijät ovat tietoisia näistä politiikoista.

Visuaaliset ja taktiiliset hälytykset. Yrityksen tulisi toteuttaa visuaalisia ja taktiilisia hälytyksiä.

3.3 WIL käytännössä

Työelämään integroidut oppimistoiminnot toteutetaan monin eri tavoin. Opettajilla on merkittävä autonomia opetusmenetelmiensä rakentamisessa, mikä johtaa huomattavaan vaihteluun WIL:n laajuudessa eri opettajien ja oppilaitosten välillä. Rowe ym. (2012) luokittelevat erilaisia WIL-toimintoja niiden sijainnin (kampuksella / kampuksen ulkopuolella) ja sitoutumisen asteen mukaan työpaikkaan tai yhteisöön, kuten kuvassa 2 on esitetty. Liitteessä I on lyhyt kuvaus kuvassa 2 esitetyistä WIL-toiminnoista.

KUVIO 2. WIL-AKTIVITEETIT: TUTKIMUSTA JA TEEMOJA

Source: Rowe et al. (2012, p. 251)

Oppimisympäristö: on campus/off campus/hybrid

Erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden kannalta sopivan työelämään integroidun oppimisympäristön luominen edellyttää huolellista harkintaa opiskelijoiden yksilöllisistä tarpeista, kyvyistä ja mieltymyksistä sekä työpaikan mahdollisuuksista tarjota sopivia tehtäviä, tukea ja ohjausta. On myös tärkeää harkita, mitä opiskelijan on tarkoitus oppia, onko opetussuunnitelmassa asetettu oppimistavoitteita vai määritteletkö opiskelija oppimistavoitteet itse. Sopivin oppimisympäristö voi vaihdella suuresti opiskelijasta toiseen.

Opiskelussa kampuksella ja kampuksen ulkopuolella on omat vahvuutensa ja heikkoutensa. Valinta näiden välillä riippuu opiskelijasta, oppimistavoitteista ja ympäristön tarjoamista mahdollisuuksista ja vaatimuksista. Jotkut opiskelijat voivat hyötyä molemmista, kuten hybridiohjelmista, jotka yhdistävät kampuksella ja työpaikalla tapahtuvan oppimisen. Olipa opiskelija kampuksella tai kampuksen ulkopuolella, WIL tarjoaa mahdollisuuden opiskella monin tavoin ja ottaa huomioon opiskelijoiden monimuotoisuuden. Kampus on usein opiskelijoille tutumpi ympäristö kuin työpaikka, ja opettajat ja kanssaopiskelijat ovat tuttuja. Se mahdollistaa henkilökohtaisen vuorovaikutuksen opettajien ja vertaisten kanssa ja voi edistää yhteisöllisyyden ja tuen tunnetta. Se auttaa erityisesti opiskelijoita, joilla on haasteita sosiaalisen toiminnan ja osallistumisen kanssa esimerkiksi roolipelissä. Kampusoppiminen on strukturoidumpaa, mikä helpottaa opiskelijoiden pysymistä aikataulussa ja keskittymistä tehtävään. Samalla tiukka aikataulu voi olla haastavaa opiskelijoille, joilla työ- tai perhevelvoitteet haastavat osallistumista luennoille.

Kampusopiskelijat voivat käyttää kirjastoja, laboratorioita ja muita tiloja, joita ei ehkä ole saatavilla muualla. Kampusoppimisessa opettaja voi helpommin suunnitella opiskelijoille sopivia tehtäviä, seurata heidän edistymistään ja antaa välitöntä palautetta. Kampuksen ulkopuolinen oppiminen voi täydentää perinteistä luokkahuoneopetusta.

Tärkeintä kampuksen ulkopuolisessa oppimisessä on mahdollisuus soveltaa tietojaan todellisissa ympäristöissä. Tämä käytännön kokemus voi syventää ymmärrystä ja auttaa opiskelijoita näkemään, miten oppimansa liittyy käytännön elämään. Esimerkiksi harjoittelut tarjoavat mahdollisuuden uppoutua työskentelykulttuuriin ja saada syvällisempi ymmärrys työelämän vaatimuksista, mikä voi helpottaa oman oppimisen suuntaamista. Kampuksen ulkopuoliset kokemukset voivat antaa kilpailuetua työmarkkinoilla ja olla etu työpaikan hakemisessa tai jatko-opintojen suorittamisessa. Kampuksen ulkopuoliset kokemukset keskittyvät usein kehittämään paitsi käytännön myös metataitoja - esimerkiksi ongelmanratkaisua, viestintää, yhteistyötä, sopeutumiskykyä ja kulttuurista osaamista - jotka ovat erittäin arvostettuja työnantajien keskuudessa.

Vaikka kampuksen ulkopuolisella oppimisella on monia etuja, on myös hyvä harkita sen heikkouksia, erityisesti erityistarpeisten oppijoiden osalta. Jotkut opiskelijat voivat olla hermostuneita uuteen, tuntemattomaan paikkaan menemisestä ja he saattavat tarvita jonkun mukaansa. Työpaikoilla opiskelu voi johtaa eristyneisyyden tunteeseen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen ja tuen puutteeseen. Jotkut opiskelijat voivat kokea helpommaksi työskentelyn kampuksen ulkopuolella, jos he voivat työskennellä yhdessä tutun opiskelijan tai opiskelijaryhmän

kanssa. Melu, valaistus tai hajut työpaikalla voivat estää oppijan keskittymistä ja oppimista. Joskus työnantajilla tai kollegoilla voi olla tiedostamattomia ennakkoluuloja tai ennakkoluuloja erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita kohtaan. On tärkeää arvioida kampuksen ulkopuolisen oppimisympäristön saavutettavuus, esimerkiksi varmistaa, että se on fyysisesti saavutettavissa liikuntarajoitteisille opiskelijoille ja että materiaalit ja resurssit ovat saatavilla saavutettavissa muodoissa näkö- tai kuulovammaisille opiskelijoille. Tärkeintä on varmistaa, että opiskelija saa riittävää sosiaalista ja emotionaalista tukea ja WIL-toiminnot ovat sopivia heidän yksilöllisiin tarpeisiinsa, kykyihin ja mieltymyksiin.

Kriteerit eri WIL-muotojen välillä

Tämä taulukko kertoo kriteerit, jotka määrittävät erilaiset työhön integroituvan oppimisen muodot erityistä tukea tarvitsevilla opiskelijoilla.

Kriteeri	On-campus	Off-campus	Hybrid
Tuttu ympäristö	Kyllä	Ei	Riippuu ohjelmasta
Henk.koht. vuorovaikutus	Kyllä	Riippuu työpaikasta	Kyllä, myös vuorovaikutusta oikeassa työympäristössä
Strukturoitu oppiminen	Kyllä	Ei, enemmän itseohjautuva	Molemmat
Henk.koht.kasvu & itseohjautuvuus	Rajoitettu	Kyllä	Yhdistää molempia
Tosielämän soveltaminen & käytännön taitojen kehittyminen	Rajoitettu	Kyllä	Yhdistää molempia
Joustavuus	Rajoitettu	Korkea	Korkea
Verkostoitumismahdollisuus & työmarkkinakelpoisuus	Rajoitettu	Kyllä	Yhdistää molempia
Lisätuen tarve	Matala	Korkea	Kohtuullinen
Saavutettavuus	Korkea	Vaihtelee	Riippuu ympäristöistä
Inklusiivinen kulttuuri	Vaihtelee	Vaihtelee	Yhdistää molempia

Yhteisön sitoutuminen korkea/keskitasoa/matala

Pääasiallinen tavoite WIL:llä on vahvistaa opiskelijoiden sitoutumista yhteisöön, mutta samalla se luo vastavuoroisuutta, joka rikastuttaa oppimiskokemusta, opettaa kansalaisvastuuta ja vahvistaa

yhteisöjä. Kuvassa yksi esitetyt erilaiset WIL-toiminnot mahdollistavat erilaiset yhteisöllisen osallistumisen tasot. Riippuen siitä, millaisia tapoja käytetään oppimisessa, opiskelijoiden ja yhteisöjen osallistuminen voi olla korkealla tai matalalla tasolla sekä kampuksella että sen ulkopuolella. Eri toiminnot vaativat myös erilaisia sitoutumisen tasoja yhteisöltä. Parhaimmillaan yhteisöllinen osallistuminen voi mahdollistaa yksilölliset, oikeudenmukaiset ja tasavertaiset oppimismahdollisuudet erityistukea tarvitseville opiskelijoille. Samalla työpaikan osaaminen kasvaa ja sosiaalinen vastuu kehittyy, mikä voi myös vaikuttaa yrityksen/työpaikan menestymiseen.

Yhteisöllisen osallistumisen taso ja sen vaikutus opiskelijoiden oppimiseen voivat vaihdella laajasti riippuen tietyistä yhteisöstä, sen resursseista, asenteista ja olemassa olevista tukijärjestelmistä. Osallistumiseen vaikuttavat erilaiset tekijät, kuten motivaatio, tyytyväisyys, yhteensopivuus ja kommunikaatio. Yhteisöllisen osallistumisen lisäämiseksi tehtävien tulisi olla kontekstiin sopivia ja räätälöityjä opiskelijoiden ja heidän yhteisöjensä ainutlaatuisiin tarpeisiin.

Erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita tukevaa yhteisöllistä osallistumista ja tuessa siihen voi olla eroja eri yhteisöissä tai alueilla. Tämä voi johtaa eriarvoiseen pääsyyn työmahdollisuuksiin ja palveluihin. Joissakin tapauksissa alhaisempi yhteisöllinen osallistuminen voi ylläpitää leimaamista ja negatiivisia asenteita erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita kohtaan, mikä voi tehdä heidän täyden integroitumisensa ja osallistumisensa yhteisöön vaikeaksi. Alhaisempi yhteisöllinen osallistuminen voi johtaa opiskelijoiden tarpeiden vähäisempään huomioimiseen, mikä voi rajoittaa heidän pääsyään asianmukaisiin työelämän aktiviteetteihin. Tämän vuoksi on tärkeää, että opettajat ottavat huomioon erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden tarpeet.

Kriteerit WIL-muotojen valintaan osallistamisen tukemiseksi

Tässä taulukossa kuvataan kriteereitä, jotka edistävät yhteistyötä työnantajien kanssa eri WIL-muodoissa.

Kriteeri	On-campus	Off-campus	Hybrid
Vahvistetaan yhteisön sidoksia	Keskitasoa	Korkea	Korkea
Vastavuoroinen oppiminen	Keskitasoa	Korkea	Korkea
Integraatio työelämään ja yhteisön aktiviteetteihin	Keskitasoa	Korkea	Korkea

Inklusiiivisen yhteiskunnan työelämäkulttuurin, saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden kehittyminen	Keskitasoa	Korkea	Korkea
Inklusiiivisen ajattelutavan kehittyminen yhteisössä	Keskitasoa	Korkea	Korkea
Korkeakoulun-yritysmaailman yhteistyö	Matala	Korkea	Korkea

4. Opiskelijoiden ohjaus WIL-prosessissa

Erityistä tukea tarvitseva opiskelija voi tarvita tukea eri vaiheissa WIL-prosessia. Opettajan on oltava tietoinen siitä, millaista tukea opiskelija tarvitsee, mitkä ovat hänen vahvuutensa ja millaisia tavoitteita hän asettaa työelämään integroituvaa oppimista varten. Opettajan tulisi olla perehtynyt työpaikkaan, sen vaatimukseen ja oppimismahdollisuuksiin. Olisi myös hyvä selvittää etukäteen, miten työpaikka suhtautuu opiskelijan tukitarpeisiin ja millaista tukea opiskelija voi saada työpaikalla.

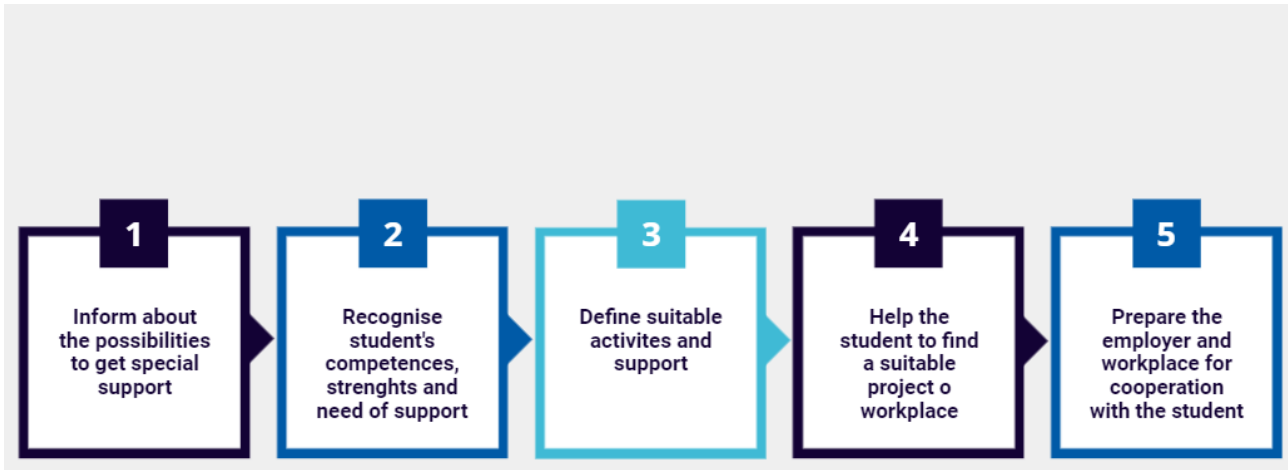
Tässä osiossa käsitellään WIL-projektien perusvaiheita erityistukea tarvitseville opiskelijoille. Prosessi on jaettu kolmeen keskeiseen osaan, jotka ulottuvat alustavasta valmistelusta WIL-kokemuksen arviointiin ja jatkuvaan parantamiseen.

WIL-toimintojen toteuttamisessa avuksi on liitetty tiekartta liitteeseen II. WIL:n kontekstissa tiekartta toimii strategisena suunnitelmana, joka kuvaa WIL-ohjelman haluttuja tuloksia ja sisältää tarvittavat tärkeät vaiheet tai merkkipaalat niiden saavuttamiseksi. Sitä voidaan käyttää viestintätyökaluna, joka selittää WIL-ohjelman strategisen ajattelun, selittäen sekä ohjelman tavoitteet että suunnitelman niiden saavuttamiseksi. Tiekartta voi kuvata esimerkiksi keskeisiä vaiheita WIL-ohjelmassa, kuten suunnittelua ja valmistelua, työpohjaisen oppimisen toteuttamista, palautetta ja arviointia sekä reflektointia ja arviointia.

4.1. Ennen WIL-projektia

Ennen kuin toteutat mitään WIL-toimintaa, on tärkeää ymmärtää ja käsitellä erityistarpeita, kykyjä ja mieltymyksiä yksittäisillä opiskelijoilla. Tärkeitä näkökohtia ovat opiskelijoiden tiedottaminen saatavilla olevasta tuesta, heidän kykyjensä ja tarpeidensa tunnistaminen, sopivien toimintojen ja työpaikkojen määrittäminen, työnantajan valmistelu yhteistyöhön sekä turvallisen ja osallistavan oppimisympäristön varmistaminen (ks. kuva 3). Liitteessä III on tarkistuslistapohja. Se toimii käytännön työkaluna opiskelijoiden erityistarpeiden tukemisen ohjaamiseen ja arviointiin WIL-projekteissa.

KUVIO 3. ASKELEET ENNEN WIL-PROJEKTIA

Inform them about the possibility of getting special support! Kerro mahdollisuudesta tukeen!

“On tärkeää sopia siitä, kuka vastaa WIL-toiminnan aikana yliopistossa ja työpaikalla annettavasta tuesta, koska opiskelija saattaa tarvita tukea molemmilta osapuolilta. Tämän jälkeen tiedottaminen on tärkeää, jotta opiskelija tietää, miten hakea tukea tarvittaessa. On myös tärkeää tiedottaa muuta henkilökuntaa, jotta he tietävät, miten kertoa opiskelijalle, mistä hän voi saada tukea. Opiskelijan on tiedettävä, millaista tukea on mahdollista saada, keneltä ja miten.

Recognize student's competences, strengths, and need for support! Tunnista opiskelijan osaaminen, vahvuudet ja tuen tarpeet!

Kun aloitat työskentelyn opiskelijan kanssa, järjestä aikaa neuvontaan. Kuuntele opiskelijan ajatuksia harjoittelusta. Mikä kiinnostaa opiskelijaa? Mitä tavoitteita hänellä on opintojensa ja valmistumisensa jälkeen? Onko työhön integroituvaan oppimiseen liittyviä pelkoja tai jännitteitä?

Kysy opiskelijan tuen tarpeista, mahdollisista erityistarpeista ja diagnooseista. Älä unohda kysyä opiskelijan osaamisista ja vahvuuksista.

Define the suitable activities and workplace! Sopikaa sopivista työtehtävistä ja työpaikasta!

Kun tunnet opiskelijan erityistarpeet, aloita keskustelu siitä, millainen projekti/työpaikka voisi olla opiskelijalle sopiva.

Help the student to find a suitable project or workplace! Auta opiskelijaa löytämään sopiva projekti tai työpaikka!

“Jotkut opiskelijat saattavat tarvita apua sopivan työn löytämisessä. Sopivan työpaikan valinnassa, hakemisessa tai työpaikkaan yhteyden ottamisessa voi ilmetä ongelmia. Tarjoa tukea opiskelijalle työnhaun prosessissa tarvittaessa. Mitä paremmin tunnet alueen työpaikat ja työelämän tarjoamat mahdollisuudet ja vaatimukset, sitä helpompaa on auttaa opiskelijoita löytämään sopiva työpaikka.

Prepare the employer and workplace for cooperation with the student! Valmista työnantajaa ja työpaikkaa yhteistyöhön opiskelijan kanssa!

Selvitä työyhteisön mahdollisuudet tarjota merkityksellisiä oppimiskokemuksia ja riittävää tukea opiskelijalle. Voit myös kannustaa työpaikan edustajaa ottamaan yhteyttä sinuun, jos heillä on huolia. Opiskelijan luvalla kerro, millainen tuki auttaa heitä.

4.2. WIL-projektin aikana

Tässä osiossa käsitellään kriittisiä näkökohtia turvallisen ja tukevan oppimisympäristön varmistamiseksi erityisiä tuen tarpeita omaaville opiskelijoille WIL-kokemusten aikana. Kuva 4 tiivistää keskeiset toimet.

KUVIO 4. WIL-PROSESSIN AIKANA TEHTÄVÄÄ

Ensure a safe space for the student during the WIL! Varmista opiskelijalle turvallinen ympäristö työpaikalla!

Monet tukea tarvitsevat opiskelijat tuntevat olonsa haavoittuviksi uusissa tilanteissa. Heillä voi olla takanaan vaikeita kokemuksia kiusaamisesta. Siksi erityisesti näille opiskelijoille on tärkeää huolehtia turvallisen tilan luomisesta.

Allow enough time for orientation! Varaa riittävästi aikaa perehdytykseen!

WIL-orientaatio on tärkeää kaikille oppijoille. Erityistä tukea tarvitseva opiskelija saattaa tarvita enemmän aikaa orientaatioon kuin muut opiskelijat. Jos opiskelijalla on vaikeuksia työmuistin kanssa, hän saattaa tarvita enemmän toistoja kuin muut opiskelijat.

Kannusta opiskelijaa kysymään kysymyksiä aina, kun hän ei ole varma, mitä tehdä.

*Encourage students to talk about their needs of support during WIL and help if necessary!
Rohkaisen opiskelijaa puhumaan tuen tarpeistaan työpaikalla ja tarvittaessa pyytämään apua!*

Kun olet käynyt läpi opiskelijan erityistarpeet ja tukitarpeet, kannusta opiskelijaa tuomaan ne esiin työpaikalla. Tarvittaessa voit järjestää tapaamisen, jossa opiskelija, sinä ja työpaikan edustaja keskustellette siitä, miten opiskelijaa voidaan tukea erilaisissa työhön liittyvissä tilanteissa. Sovi etukäteen opiskelijan kanssa, mitkä aiheet käsitellään. Voit myös kannustaa työpaikan edustajaa ottamaan yhteyttä sinuun, jos heillä on huolia. Muista luottamuksellisuus, kun puhut opiskelijan henkilökohtaisista asioista.

Offer counselling and keep in constant contact with the student and the workplace! Tarjoa ohjausta ja pidä tiivistä yhteyttä opiskelijaan ja työpaikkaan!

Sovi opiskelijan ja työpaikan kanssa siitä, miten olet saatavilla WIL-jakson aikana. Varmista, että opiskelija ja henkilökunta työpaikalla tietävät, miten sinuun voi ottaa yhteyttä WIL:n aikana.

Tarkista säännöllisesti WIL-jakson aikana, että opiskelijalla menee hyvin eikä hänellä ole erityisiä kysymyksiä tai ongelmia. Voit lähettää hänelle viestin tai soittaa hänelle säännöllisesti. Tämä helpottaa opiskelijan yhteydenottoa tarvittaessa.

Vaikka työntekijät ovatkin kokeneita omassa työssään, he voivat tuntea olonsa epävarmaksi opiskelijan kanssa, joka tarvitsee erityistä tukea.

Make sure that the student receives constant feedback on her competence development! Varmista säännöllinen palaute opiskelijalle!

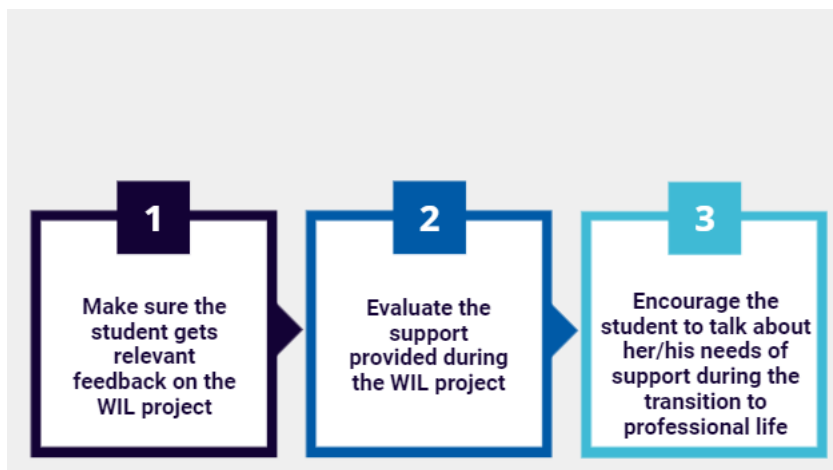
Palaute on tärkeää opiskelijan kehitykselle. Opettajana saatat joutua ohjaamaan opiskelijan työtoveria antamaan palautetta opiskelijalle. Opiskelijat odottavat myös palautetta sinulta.

Jos opiskelijan toiminnassa WIL:n aikana on parannettavaa, on tärkeää, että palaute annetaan välittömästi, jotta opiskelija voi parantaa toimintaansa ja oppia tällä tavalla. Palaute on annettava rakentavalla tavalla. Kiinnitä huomiota opittuun taitoon tai tehtävään ja anna palautetta sen kehittymisestä ja parantamisesta.

4.3. WIL-projektin jälkeen

Tässä osiossa käsitellään kriittisiä näkökohtia turvallisen ja tukevan oppimisympäristön varmistamiseksi erityisiä tuen tarpeita omaaville opiskelijoille WIL-kokemusten aikana. Opiskelijan saaman asianmukaisen palautteen varmistaminen on ensiarvoisen tärkeää. Tutkimme, kuinka arvioida ja räätälöidä tukitoimia realistisesti, edistää itsetuntemusta ja kannustaa opiskelijoita hakemaan tukea siirtyessään ammatilliseen elämään. Kuva 5 tiivistää joitain keskeisiä toimia.

KUVIO 5. WIL-PROSESSIN JÄLKEEN

*Make sure the student gets relevant feedback from the WIL!
Varmista opiskelijalle asiallinen palaute työhön integroituvan oppimisen jälkeen!*

On tärkeää, että opiskelija saa palautetta työstään WIL:n

aikana. Erityisiä tuen tarpeita omaavan opiskelijan kohdalla on tärkeää ottaa huomioon tuen tarpeiden vaikutus työhön.

Evaluate the support provided during the WIL! Arvioi tuen toteutuminen työhön integroituvan oppimisen aikana!

Jos opiskelijalle on suunniteltu tukitoimia, niiden toteutumista on arvioitava. Samalla arvioidaan, olivatko tukitoimet sopivia opiskelijalle.

Encourage the student to talk about their needs of support during the transition to professional life!

Rohkaisen opiskelijaa kertomaan tuen tarpeistaan työelämään siirryttäessä!

WIL voi olla avainasemassa erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan tarpeiden tunnistamisessa työelämässä ja niiden tuomisessa esiin tulevan työnantajan kanssa. Opettajan kannustus on tärkeää.

Inspiroivia esimerkkejä

Tässä tapausesimerkissä voit tutustua siihen, miten antaa tehokasta palautetta. Palautteen on autettava opiskelijoita ymmärtämään vahvuutensa, tunnistamaan kehittämiskohteensa ja ohjaamaan heitä kohti oppimistavoitteiden saavuttamista. Tämä on esimerkki opettajan keskustelusta opiskelijan kanssa.

Alex, halusin ottaa hetken aikaa keskustellaksemme viimeaikaisesta WIL-kokemuksestasi. Minulla on palautetta, joka uskon olevan hyödyllistä sinulle. Ensinnäkin haluan kehua sinua omistautumisestasi ja kovasta työstäsi. Olet osoittanut suurta aloitteellisuutta ottamalla tehtäviä vastaan ja olet osoittanut kykyä sopeutua uusiin tilanteisiin, mikä on tärkeä taito missä tahansa työpaikassa. Positiivinen asenteesi ja halukkuutesi oppia eivät ole jääneet huomaamatta. Kehityskohteiden osalta huomasin, että sinulla oli joskus vaikeuksia ajanhallinnassa. Tämä on yleinen haaste, ja se on jotain, jota voidaan parantaa harjoittelun ja oikeiden strategioiden avulla. Erilaisten apuvälineiden, kuten suunnittelijoiden tai digitaalisten kalenterien käyttö, voi auttaa hallitsemaan aikaasi tehokkaammin. Havaitsin myös, että olit joskus epäröivä pyytämään apua kohdatessasi vaikeuksia. Muista, että on ok pyytää apua, kun sitä tarvitset. Kaikki tarvitsevat joskus apua, ja se on tärkeä osa oppimisprosessia. Haluan kannustaa sinua jatkamaan viestintätaitojesi kehittämistä. Tehokas viestintä on avain työpaikalla, ja se on jotain, joka hyödyttää sinua kaikilla elämän aloilla. Muista, että tämä palaute on tarkoitettu auttamaan sinua kasvamaan ja kehittymään. Sinun pitäisi olla ylpeä siitä, mitä olet saavuttanut WIL-kokemuksessasi. Jatka hyvää työtä, Alex!

5. Tukitoimet WIL-prosessin aikana

Tuen tarve on hyvin yksilöllistä. Vaikka henkilöillä olisi sama diagnoosi tai tuen tarpeet, he saattavat tarvita hyvin erilaisia tukimuotoja. On tärkeää suunnitella tuki yhdessä opiskelijan kanssa ja keskustella hänen toiveistaan ja tarpeistaan.

Yksilöllinen Ohjaus ja tuki

Yksilöllinen ohjaus ja neuvonta ovat tärkeimmät tukimuodot. Neuvonta sisältää ajan, kuuntelun ja pysähtymisen opiskelijan huolenaiheiden äärelle. Opiskelijalle on tärkeää tietää, miten olla yhteydessä opettajaan ja saada apua.

Vertaisoppiminen ja tuki

“Vertaiset voivat olla merkittävässä roolissa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden tukemisessa. Tämä voi tarkoittaa yhdessä työskentelyä ja toisilta oppimista.

Mentorointi

Mentorit voivat auttaa valitsemaan opiskelupolun, joka tukee urasuunnittelua ja kehittää tulevassa työssä tarvittavia ominaisuuksia. Mentorointi voi tarjota arvokasta tukea, erityisesti jos opiskelijalla on erityisen tuen tarpeita.

Selkeät ja saavutettavat ohjeet

Jotkut tukea tarvitsevat opiskelijat saattavat unohtaa tai ymmärtää heikosti pitkiä ohjeita. Siksi ohjeiden antaminen osa kerrallaan helpottaa usein oppimista. Myös kirjalliset ohjeet voivat auttaa opiskelijoita.

Joustavat työajat

Opiskelijat, jotka tarvitsevat tukea, toivovat usein joustavuutta työaikojen ja työpäivän pituuden suhteen. Joillekin opiskelijoille riittää, että he tietävät voitavansa lyhentää työpäiväänsä tarvittaessa.

Avustavan teknologian käyttö

Erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille suunnitellut avustavat teknologiat voivat olla erittäin hyödyllisiä. Näihin kuuluvat esimerkiksi ääneenlukusovellukset, oikeinkirjoituksen ja kieliopin

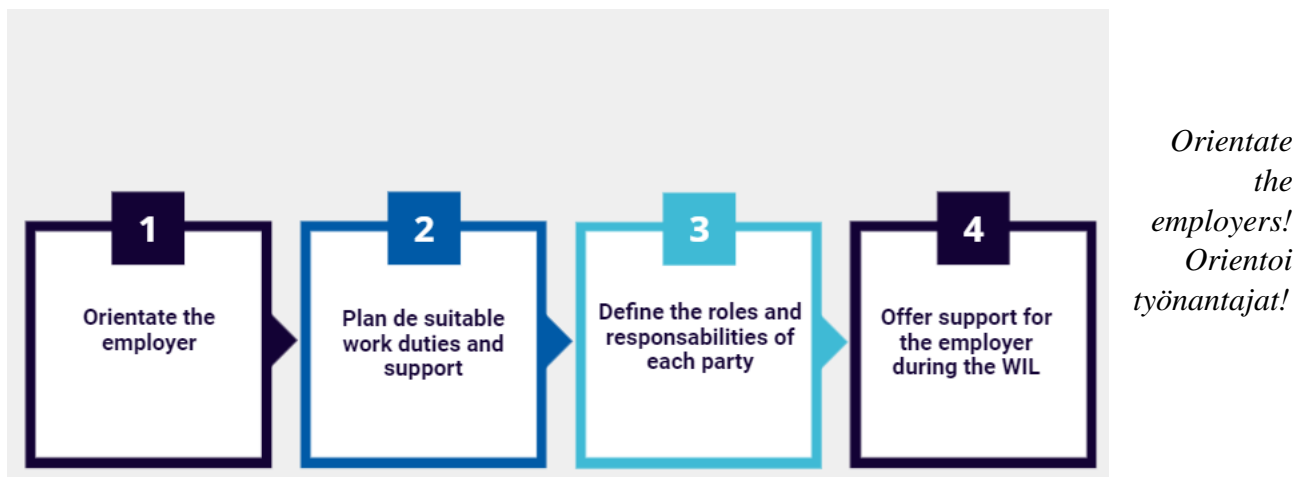
tarkistusominaisuudet sisältävät tekstinkäsittelyohjelmat sekä sovellukset, jotka auttavat opiskelijoita ajanhallinnassa ja aikataulutuksessa.

Tuki tulee suunnitella yksilöllisesti. Usein pienet ratkaisut auttavat opiskelijaa selviämään työtehtävistä.

6. Yhteistyö työpaikan kanssa

Kuten olemme jo maininneet, on tärkeää työskennellä oppimisyhteisön kanssa. Opiskelijoiden tuen tarpeet riippuvat paitsi heidän omista ominaisuuksistaan, myös siitä, mitä ympäristö vaatii ja odottaa ja millaista tukea on saatavilla. Siksi on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota työpaikkaan, jossa opiskelija oppii WIL-menetelmällä. Työpaikan käytännöt, ennakkoluulot ja ohjausmallit voivat estää tai mahdollistaa opiskelijan työssäoppimisen. Kuvio 6 esittää näitä keskeisiä elementtejä.

KUVIO 6. YHTEISTYÖ TYÖPAIKAN KANSSA

Työnantajalle voidaan tarjota koulutusta siitä, miten opiskelijan erityistä tukea voi huomioida työpaikalla. Voit tarjota työnantajille avointa kurssia siitä, miten rakentaa inklusiivisempaa työelämää. Näytä työpaikalle yhteistyön hyödyt opiskelijan kanssa, jolla on erityistarpeita.

Ota yhteyttä työnantajaan ennen WIL:ää tarvittaessa. Sovi opiskelijan kanssa, mitä voit kertoa työnantajalle opiskelijan tukitarpeista.

Plan the suitable work duties and support! Suunnittele soveltuvat työtehtävät ja tuki!

Opiskelijan erityistarpeita vastaavien työtehtävien suunnittelu työnantajan ja opiskelijan kanssa on tärkeää. Työtehtäviä määritellessä on otettava huomioon opiskelijan haasteet ja kyky työskennellä.

On myös suunniteltava yhdessä, millaista tukea ja mahdollista apua opiskelija tarvitsee työtehtäviensä suorittamiseen. Opettajana voit keskustella siitä, mitä kohtuulliset mukautukset tarkoittavat YK:n vammaisten oikeuksien julistuksessa.

On hyvä tehdä kirjallinen sopimus, jossa työtehtävät kirjataan ylös.

Define the roles and responsibilities of each party! Määrittele jokaisen roolit ja vastuut!

Opiskelijan työtehtävien suunnittelun yhteydessä on tärkeää määritellä myös kunkin osapuolen vastuut ja velvollisuudet opiskelijan valvonnassa. Tämä estää tilanteita, joissa esimerkiksi työnantajat ovat epävarmoja siitä, mitä heiltä odotetaan.

Sopikaa yhdessä, kuka valvoo työtehtäviä ja mahdollisia kirjallisia tehtäviä. Opiskelijan on hyvä tietää, keneen olla yhteydessä WIL-prosessin aikana.

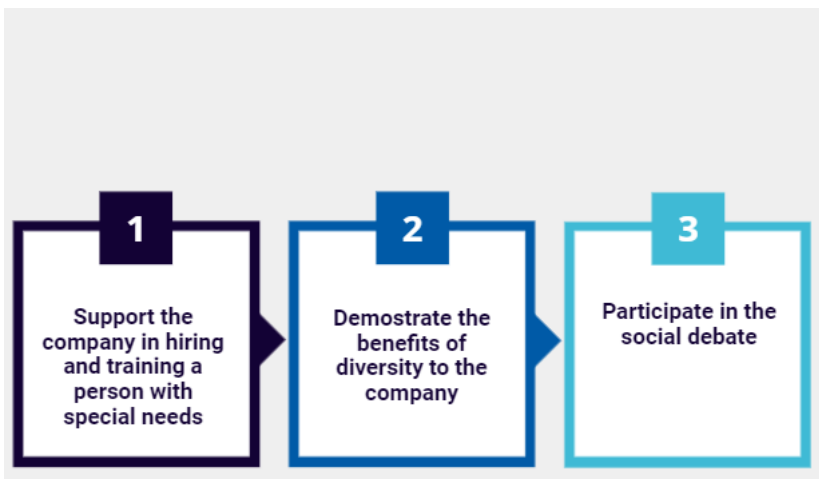
Offer support for the employer during the WIL! Tarjoa tukea myös työnantajalle!

Opettajan tavoitettavuus WIL:n aikana on tärkeää. Kerro työnantajalle, kehen ja miten hän voi tarvittaessa olla yhteydessä.

7. Työpaikan tuki inklusiivisen työkuulttuurin kehittämisessä

Yksi osallistava tapa on sellainen, joka arvostaa ja kunnioittaa yksilöllisiä eroja, kannustaa kaikkien työntekijöiden osallistumista ja panosta ja tunnustaa, että jokainen henkilö tuo ainutlaatuisia taitoja ja kokemuksia työpaikalle. Inklusiivisessa työympäristössä jokaisella työntekijällä, myös erityistä tukea tarvitsevilla, on mahdollisuus saavuttaa täysi potentiaalinsa ja tuntea itsensä arvostetuksi ja kunnioitetuksi. Inklusiivisen kulttuurin merkitys korostuu entisestään WIL-kontekstissa, koska se tarjoaa erityistarpeisille nuorille mahdollisuuden oppia ja kasvaa tukevassa ympäristössä. Kuvassa 7 on esimerkkejä toimista, joita voit toteuttaa ja jotka eivät vaadi suurta vaivaa.

KUVIO 7. INKLUSIIVISEN TYÖKULTTURIN TUKEMINEN

Support the company in hiring and training a person with special needs! Tue yritystä palkkaamaan ja kouluttamaan henkilöitä, joilla on erityisen tuen tarpeita!

Opettajana voit edistää monimuotoisuutta rekrytoinnissa ja inklusiivisessa työelämässä. Yhteistyössä yrityksen ja korkeakoulun kanssa voit antaa esimerkin henkilön palkkaamisesta, joka tarvitsee erityistä tukea. Voit myös auttaa yritystä löytämään mahdollisia taloudellisia tukia, joita on saatavilla erilaisia toiminnallisia rajoitteita omaaville henkilöille.

Demonstrate the benefits of diversity to the employer! Esittele moninaisuuden etuja työnantajalle!

Hyvin hallinnoitu WIL mahdollistaa opiskelijalle työllistymisen yritykseen. Se antaa myös työpaikalle mahdollisuuden tulla inklusiivisemmaksi työpaikaksi ja ideoita millaista tukea työpaikka voi työntekijöilleen tarjota.

Participate in social debate! Osallistu sosiaaliseen keskusteluun!

Opettajana voit edistää monimuotoisuutta rekrytoinnissa ja inklusiivisessa työelämässä. Yhteistyössä yrityksen ja yliopiston kanssa voit antaa esimerkin henkilön palkkaamisesta, joka tarvitsee erityistä tukea.

Voit edistää monimuotoisuutta myös osallistumalla sosiaalisen median keskusteluun. Voit korostaa onnistumisia erityistukea tarvitsevien henkilöiden työllistämisessä. Toisaalta voit myös nostaa esiin käytäntöihin tai lainsäädäntöön liittyviä kysymyksiä. Muista, että omassa yhteisössäsi voit vaikuttaa ajatteluun, puheisiin ja käytäntöihin erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksista.

Työnantajien huolia erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden palkkaamisesta

Esittelemme tässä esimerkkinä joitain kysymyksiä, joita työnantajat harkitsevat henkilön palkkaamisessa, jolla on vamma, ja miten voimme muuttaa tilanteen.

Työnantaja: Voiko henkilö, jolla on vamma, suorittaa työn yhtä tehokkaasti kuin henkilö, jolla ei ole vammaa? Sinä: Aivan varmasti! Vammaiset henkilöt tuovat mukanaan ainutlaatuisia taitoja ja näkökulmia. Oikeilla mukautuksilla he voivat suorittaa työtehtävänsä yhtä tehokkaasti kuin muutkin työntekijät.

Työnantaja: Entä mahdolliset oikeudelliset kysymykset? Voimmeko joutua oikeusjuttuihin vammaisuuteen liittyvistä syrjinnästä? Sinä: Niin kauan kuin noudatat lakien asettamia ohjeita, sinun pitäisi pystyä välttämään oikeudellisia ongelmia. Kyse on kaikkien työntekijöiden kohtelusta oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti.

Työnantaja: Entä jos henkilö, jolla on vamma, saa työoverinsa tuntemaan olonsa epämukavaksi? Sinä: On tärkeää edistää inklusiivista työpaikkakulttuuria, jossa monimuotoisuus on arvostettua. Mahdollinen alkuun liittyvä epämukavuus voidaan käsitellä tietoisuuskoulutuksen ja sensitiivisen koulutuksen avulla. Ajan myötä työntekijät sopeutuvat ja oppivat työskentelemään yhdessä tehokkaasti.

Työnantaja: Entä jos henkilö tarvitsee aikaa lääkärikäynteihin? Sinä: Kuten mikä tahansa muu työntekijä, joka saattaa tarvita aikaa lääketieteellisistä syistä, myös vammaisilla työntekijöillä on oikeus pyytää joustavia työjärjestelyjä.

8. Johtopäätökset

IN-WORK Project on innovatiivinen malli, joka käsittelee opiskelijoiden työllistettävyyden ajankohtaista kysymystä ja pyrkii samanaikaisesti käsittelemään korkeakoulutuksessa esteitä kohtaavien henkilöiden työllistymisvaikeuksia vammaisuuden tai erilaisten tarpeiden vuoksi. Tunnistaen näiden henkilöiden hyödyntämättömän potentiaalin tämä projekti pyrkii luomaan inklusiivisemmän ja saavutettavamman polun työmarkkinoille.

Ehdotettu pedagoginen opas haluaa esitellä WIL-käytäntöjen onnistuneen toteuttamisen mallin korkeakouluympäristöissä, erityisesti tukea tarvitsevien opiskelijoiden tarpeiden ja vammaisuuden tukemisessa. Varustamalla opettajat ja yliopiston henkilökunta tarvittavilla työkaluilla ja strategioilla integroituun työssä oppimisen malliin, se avaa mahdollisuuden, joka hyödyttää paitsi opiskelijoita myös merkittävästi korkeakouluja ja yrityksiä (Dean, 2023; Zegwarrd, Prettin, Rowe & Ferns, 2023).

Opas käsittelee järjestelmällisesti WIL: n eri näkökohtia. Se alkaa tutkimalla WIL-konseptia ja korkeakoulutuksessa erityisiä tuen tarpeita omaavien opiskelijoiden ainutlaatuisia haasteita ja mahdollisuuksia. Lisäksi se tarkastelee kattavasti näiden opiskelijoiden oppimisympäristöä ja yhteisöllistä osallistumista koskevia näkökohtia. Siirtyen eteenpäin, se siirtyy WIL: n käytännön puolelle, keskustellen toiminnan toteuttamisesta ja tarjoaa rakenteellisen oppaan opettajille, tukien heitä WIL-prosessin eri vaiheissa, käsittäen valmistelut ennen, sen aikana ja sen jälkeen. Lisäksi opas korostaa tukitoimien merkitystä WIL: n aikana ja koulutuslaitosten ja työpaikkojen välisen ratkaisevan yhteistyön merkitystä. Tämä kokonaisvaltainen opas tarjoaa kattavan työkalupakin laitoksille, opettajille ja opiskelijoille, varmistaen inklusiivisemmän ja tuottavamman WIL: n integroinnin korkeakoulutukseen.

Lähteet

- Accessibility Plan for Higher Education and Higher Education Institutions (2019). Kohti saavutettavampaa korkeakoulutusta ja korkeakoulua (valtioneuvosto.fi)
- Barrows, H.S., & Tamblyn, R.M. (1980). *Problem-based learning: An approach to medical education*. Springer Series on Medical Education, 1. Springer Pub.
- Billet, S. (2014). The standing of vocational education: Sources of its societal esteem and implications for its enactment. *Journal of Vocational Education & Training*, 66(1), 1-21. <https://doi.org/10.1080/13636820.2013.867525>.
- Brookfield, S. (1996). Experiential pedagogy: Grounding teaching in students' learning. *Journal of Experiential Education*, 19(2), 62-68. <https://doi.org/10.1177/105382599601900202>
- Dean, B.A. (2023). The value of work-integrated learning for preparing the future teaching workforce. In M. Winslade, T. Loughland, and M. J. Eady (eds), *Work-Integrated Learning Case Studies in Teacher Education*. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-19-6532-6_2
- Fergusson, L., & van der Laan, L. (2021). Work + learning: unpacking the agglomerated use of pedagogical terms. *Journal of Work-Applied Management*, 13(2), 302-314. <https://doi.org/10.1108/JWAM-12-2020-0053>
- Fundación ONCE (2022). *El rendimiento académico de los estudiantes con discapacidad en España*. Madrid: Fundación ONCE
- Government Degree on Universities of Applied Sciences, 1129/2019, Finland. <https://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2014/en20141129.pdf>
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development (vol. 1)*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Korkeamäki, J., & Vuorento, M. (2021). Ilmoitettujen terveys- ja toimintarajoitteiden vaikutus korkeakouluopiskeluun. Eurostudent VII -tutkimuksen artikkelisarja. [Students with self-reported health problems and disabilities in higher education Eurostudent VII article series]. Publications of the Ministry of Education and Culture, Finland, 2021:16. Retrieved from <https://ja.cat/YDWSO>
- Kosunen, T. (2021). Kohti saavutettavampaa korkeakoulua ja korkeakoulutusta. [Towards more accessible higher education and higher education institutions.] Publications of the Ministry of Education and Culture, Finland 2021:35. Retrieved from <https://ja.cat/UkIat>

- Laaksonen, E. (2005). Esteetön opiskelu yliopistoissa. [Accessible studying at universities.] Publications of the Ministry of Education and culture, Finland, 6. Helsinki: Yliopistopaino. Retrieved from <https://ja.cat/jila2>
- Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated learning. Legitimate peripheral participation*. Cambridge, Mass: Cambridge University Press.
- Lent, R. W., Brown, S. D., & Hackett, G. (1996). Career development from a social cognitive perspective. In D. Brown & L. Brooks (Eds.), *Career choice and development* (pp. 373–422). San Francisco, CA: JosseyBass.
- Marsick, V.J., Watkins, K.E., Callahan, M.W., & Volpe, M. (2008). Informal and incidental learning in the workplace. In M.C Smith and N. DeFrates-Densch, *Handbook of Research on Adult Learning and Development*. New York, NY: Routledge Handbooks.
- Parikka, S., Holm, N., Ikonen, J., Koskela, T., Kilpeläinen, H., & Lundqvist, A. (2021.) KOTT 2021-tutkimuksen perustulokset 2021 [The Finnish Student Health and Wellbeing Survey (KOTT) basic results]
- Patrick, C., Peach, D., & Pocknee, C. (2008). *The WIL Report: A national scoping study*. Australian Learning and Teaching Council.
- Penttilä, J. (2012.) Hitaasti, mutta varmasti? Saavutettavuuden edistyminen yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa 2000-luvulla. [Slowly but surely? Progress in the accessibility of university and polytechnic education in the 2000s.] Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012:10. Retrieved from <https://ja.cat/GJCJ9>
- Pesonen, H., & Nieminen, H. (2021). Huomioi oppimisen esteet. Inklusiivinen opetus korkeakoulutuksessa. [Pay attention to obstacles to learning. Inclusive education in higher education]. PS-kustannus.
- Piaget, J. (1950). *The psychology of intelligence*. London: Routledge.
- Rampersad, G. C. (2015). Developing university-business cooperation through work-integrated learning. *International Journal of Technology Management*, 68 (3/4), 203-227.
- Rowe, A., Kelliher, M., & Winchester-Seeto, T. (2012). That's not really WIL! Building a typology of WIL and related activities. Proceedings of the Australian Collaborative Education Network (ACEN) National Conference, 29 October-2 November, Deakin University, Geelong, pp. 246-252.
- Saavutettavuuskriteeristö. Väline korkeakoulun saavutettavuuden arviointiin. (2019). [Accessibility criteria. A tool for assessing the accessibility of a higher education institution]. OHO! Opiskelukyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen korkeakouluissa. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama 11 korkeakoulun yhteishanke. [OHO! Promoting learning ability,

well-being and inclusion in higher education institutions. A project of 11 universities funded by the Ministry of Education and Culture, Finland.] Retrieved from <https://ja.cat/PMSdj>

Schon, D.A. (1992). *The reflective practitioner: How professionals think in action*. London: Routledge.

Síndic de Greuges de Catalunya (2021). *La inclusió educativa a Catalunya*. Barcelona: Sindicatura de Greuges.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard, Mass: Harvard University Press.

Zegwaard, K. E., Pretti, T. J., Rowe, A. D., & Ferns, S. J. (2023, p. 38). Defining work-integrated learning. In K. E. Zegwaard & T. J. Pretti (Eds.), *The Routledge international handbook of work-integrated learning (3rd ed., pp. 29-48)*. London: Routledge.

Kimball, E. W., Wells, R. S., Ostiguy, B. J., Manly, C. A., & Lauterbach, A. A. (2016). Students with disabilities in higher education: A review of the literature and an agenda for future research. *Higher Education: Handbook of Theory and Research*, 31, 91-156. https://doi.org/10.1007/978-3-319-26829-3_3

De Los Santos, S. B., Kupczynski, L., & Mundy, M.-A. (2019). Determining Academic Success in Students with Disabilities in Higher Education. *International Journal of Higher Education*, 8(2), 16-38.

Cheng, S.C., & Lai, C.L. (2020). Facilitating learning for students with special needs: A review of technology-supported special education studies. *Journal of Computer Education*, 7, 131-153. <https://doi.org/10.1007/s40692-019-00150-8>

Kricorian, K., Seu, M., Lopez, D., Ureta, E., & Equils, O. (2020). Factors influencing participation of underrepresented students in STEM fields: matched mentors and mindsets. *International Journal of STEM Education*, 7, 16. <https://doi.org/10.1186/s40594-020-00219-2>

Liite I – Tiekartta WIL-toteutukseen

Objective of the University Roadmap of Implementation

Tämän tiekartan tarkoituksena on tukea opettajia ja henkilökuntaa suunnittelemaan Work Integrated Learning -ohjelmaa laitoksessaan. WIL-ohjelma sisältää toimintoja, kuten teollisuusprojekteja ja konsultointiprojekteja, nuorten ja heidän vertaistensa yhteistyöllä järjestettyjä yhteiskehittämishankkeita tiettyihin aiheisiin liittyen, työperusteisia oppimistoimintoja, kuten harjoittelupaikkoja (opetussuunnitelma, opiskelijat) ja harjoittelupaikkoja (ei yliopistoon ilmoittautuneille nuorille), jotka voivat olla verkossa, paikan päällä tai yhdistettyjä. WIL-ohjelma toteutetaan koko ajanjakson ajan _____.

Yliopiston toteutussuunnitelma on strateginen suunnittelutyökalu, joka auttaa projektikumppaneita valmistautumaan WIL-ohjelmaan. Yliopiston toteutussuunnitelma sisältää tärkeitä virstanpylväitä ja määräaikoja. Yliopiston toteutussuunnitelma auttaa opettajia ja henkilökuntaa sovittamaan ponnistelunsa WIL-ohjelman toteuttamiseksi, seuraamaan saavutuksia ja tarvittaessa säätämään strategioita. Yliopiston toteutussuunnitelman osiot Opettajien ja henkilökunnan on käytettävä yliopiston toteutussuunnitelmaa päivitysten antamiseen edistymisestään tarvittavien vaiheiden suhteen WIL-ohjelman käynnistämiseksi laitoksessaan. Yliopiston toteutussuunnitelma on strateginen suunnittelutyökalu, joka auttaa heitä valmistautumaan WIL-ohjelmaan ja sisältää seuraavat osiot:

- Osa A - Virstanpylväät WIL-ohjelman pilottivaiheen valmistelussa
- Osa B - Kuukausiraportti toiminnoista

Section A - Milestones in the preparation of the piloting of the WIL program

Important Milestones/ Key Goals		Deadline
Milestone 1 (M1)	Disseminate the WIL program among the main stakeholders, including university students, business companies, NGOs and third sector players, faculty, and instructors, support services, social and health bodies supporting youths with special needs and regulatory bodies through events, conferences, seminars, lectures, trainings, etc.	
Milestone 2 (M2)	Hold meetings with stakeholders to engage them in the WIL program.	
Milestone 3 (M3)	Receive formal expression of interest from stakeholders willing to participate in the WIL program.	
Milestone 4 (M4)	<p>Pair stakeholders.</p> <p>The university has to facilitate the connection between host organizations and students participating in the WIL program. This pairing process will be carried out following a thorough assessment of students' needs, interests, as well as the requirements of the host organizations. In addition, the host organizations need to be able to implement individualized accommodations for students with special educational needs (SEN) and disabilities.</p>	
Milestone 5 (M5)	<p>Define in collaboration with the stakeholders the WIL activities and the expected results.</p> <p>Stakeholders need to co-design the type of the WIL activity (industry project, consultancy projects, joint workshops, internships, traineeships) its modality (on-site, online and blended) and the WIL program description (objective and scope, working hours, supervision and mentorship, etc.)</p>	
Milestone 6 (M6)	<p>All parties (university, student, host organization) sign the WIL Agreement.</p> <p>The WIL agreement outlines the legal and contractual terms of the placement, including expectations, responsibilities, working hours, intellectual property rights, confidentiality, and any other relevant terms and conditions.</p>	

Section B - Monthly report of activities

Date: _____

Milestone 1

Have you disseminated the WIL program among any stakeholders? Please list all relevant dissemination activities (e.g. the events, conferences, seminars, lectures, trainings, etc.) below.

Dissemination event, conference, seminar, lecture/ workshop, training program, etc.	Date held	Number of Participants	Type of stakeholder (e.g. professors, students, SME, etc.)	Observations/notes
<i>e.g. Regional Conference on the Future of Inclusive Education</i>	<i>e.g. 15/11/2023</i>	<i>e.g. 15 attendees</i>	<i>e.g. teachers</i>	<i>e.g. None</i>
<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>
<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>
<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>
<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>
<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>
<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>

Milestone 2 and milestone 3

Have you held any meetings in order to engage stakeholders in the WIL program? If yes, please list them below and provide important info (M2).

Have you received Formal Expression of Interest from stakeholders willing to participate in the WIL program? If yes, please list them below (M3).

Stakeholder who participated in the meeting	Contact person	email	Date held	Did you received a formal expression of interest?	Observations/notes
<i>e.g. Carrefour</i>	<i>e.g. Jordi Pérez</i>	<i>e.g. JordiP@gmail.com</i>	<i>e.g. 15/11/2023</i>	<i>e.g. pending</i>	<i>e.g. None</i>
<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>		<i>complete</i>	<i>complete</i>
<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>		<i>complete</i>	<i>complete</i>
<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>		<i>complete</i>	<i>complete</i>
<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>		<i>complete</i>	<i>complete</i>
<i>complete</i>	<i>complete</i>	<i>complete</i>		<i>complete</i>	<i>complete</i>

Milestone 4, 5 and 6

Pair stakeholders (M4). Indicate the stakeholders’ pairs and provide the program's dates.

define the type of WIL activity, WIL modality and WIL program description. (M5).

Define in collaboration with the stakeholders the WIL activities (M6). Have all parties signed the WIL agreement? Please provide details.

Stakeholders’ pair (M4)		Start date (M4)	End date (M4)	Type of WIL activity (M5)	Type of WIL modality (M5)	WIL program description (M5)	Signature by the host organization (M6)	Signature by the student (M6)	Signature by the University (M6)	Observations/notes (M4-M6)
e.g. Carrefour	e.g. Maria Rodrguez	e.g. 15/2/2024	e.g. 16/4/2024	e.g. industry project	e.g. online	e.g. The student will work on a digital transformation project and will support the development of e-commerce platform.	e.g. yes	e.g. yes	e.g. pending	complete
complete	complete	complete	complete	complete	complete	complete	complete	complete	complete	complete

Annex II – WIL activities definitions

Off-campus WIL activities

- Internships: A period of work experience offered by an organization for a limited period of time.
- Teacher practicum: A field experience in a school or classroom to gain practical experience in teaching.
- Pro bono work: Professional work undertaken voluntarily and without payment or at a reduced fee as a public service.
- Volunteering: Offering to do something without being forced to do it or without expecting payment for it.
- Community service: Voluntary work intended to help people in a particular area.
- Clinical placement: A period of practical experience that a student spends in a hospital or community setting to gain practical experience in their field of study.
- Paid employment: Work performed for compensation in the form of an hourly wage, salary, or piece rate.
- Engineering sandwich courses: A type of education where periods of formal training and education alternate with periods of work experience.
- Apprenticeship: A system of training a new generation of practitioners of a trade or profession with on-the-job training and often some accompanying study.
- Cadetship/Traineeship: A type of vocational training that combines formal learning with workplace learning.
- Project-based placement: A temporary position with an emphasis on on-the-job training rather than merely employment.
- Vacation work: Temporary employment that students undertake during their breaks from study.
- Day site visits: Short visits to a site to observe the operations and tasks being performed.
- Observation/shadowing: A short-term experience where an individual learns about a job by walking through the work day as a shadow to a competent worker.

Hybrid WIL activities

- **Community projects:** These are initiatives where students collaborate to work on real-world problems within a community. They provide opportunities for students to apply their knowledge and skills in a practical setting, while also contributing to the community.
- **Research projects:** These involve students conducting research on a specific topic, often under the guidance of a faculty member. Research projects can help students develop critical thinking, problem-solving, and analytical skills.
- **Group projects for external/internal clients:** In these projects, students work in teams to complete a task or solve a problem for a client. The client could be an external organization or an internal department within the university. These projects help students gain real-world experience and develop teamwork and communication skills.
- **Mentoring:** This is a relationship in which a more experienced or knowledgeable person (the mentor) guides a less experienced or less knowledgeable person (the mentee). Mentoring can provide students with valuable insights, advice, and support.
- **Fieldwork:** This involves students going out into the field (outside the classroom) to learn through direct experience and observation. Fieldwork can be particularly common in disciplines like geology, archaeology, biology, social work, and anthropology.

On-campus WIL activities

- **Visual projects:** These are projects that involve creating or interpreting visual material, such as designing a poster, creating a video, or analyzing a piece of visual art.
- **On-campus work experience:** This refers to work opportunities provided on the university campus. It could be part-time jobs, internships, or work-study programs that provide students with practical experience in their field of study.
- **Case studies/problem-based learning (PBL) of 'Live' Projects:** In this approach, students learn about a subject through the experience of solving an open-ended problem. 'Live' projects refer to projects that are currently ongoing or relevant.
- **Panel sessions:** These are discussions that involve a group of people gathered to discuss a topic in front of an audience, typically at conferences, conventions, or academic settings.
- **Community service on-campus:** This involves volunteer work conducted on campus that benefits the community. This could include organizing events or participating in charity work.
- **Visits by industry personnel:** This involves professionals from various industries visiting the campus to share their experiences, conduct workshops, or scout for potential employees.

- Extra curricular activities: These are activities that fall outside the realm of the normal curriculum of school or university education.
- Case work for internal clients: This involves working on real-world problems or projects for clients within the same institution.
- Role play: An educational method in which people spontaneously act out problems or situations in order to stimulate discussion and understanding.
- Mock interview: A practice interview that helps students prepare for an actual job interview.
- Moot court: A mock court where law students argue hypothetical cases for practice.
- Professional skills training: Programs designed to help students develop the skills needed in a professional setting.
- Case studies PBL statics projects: These are problem-based learning projects focused on statics (a branch of physics that deals with bodies at rest or forces in equilibrium).
- Job readiness programs/workshops: Programs or workshops designed to help students acquire the skills and knowledge they need to enter the workforce.
- Young achievers competitions: Competitions designed to recognize and reward young people who have achieved significant accomplishments.
- Simulations using live data: These are learning activities that replicate real-world systems using live data.
- Studio/lab work: Practical work conducted in a studio (for arts and design courses) or lab (for science/engineering courses).

Annex III – Template checklist –Before WIL

Action	Not started	In progress	Completed
Informing and planning support			
Inform students about the availability of special support			
Agree on responsibilities for arranging support during WIL at the university and in the workplace.			
Ensure that students know how to apply for support, if needed			
Understanding student's needs			
Explore the student's interests, goals, and concerns			
Inquire about the student's support needs			
Assess the student's competencies, strengths, and limitations.			
Defining suitable activities and workplace			
Define suitable activities and workplace			
Consider the student's preferences			
Helping the student find a suitable project			
Explore the type of project or workplace suitable for the student			
Assist students in finding a suitable job, including help with the job search process			
Visit employers to familiarize yourself with different workplaces in the area			
Preparing the workplace			

Explore the workplace's capacity to offer meaningful learning experiences and support for the student			
Discuss with the student the required support, and how it benefits the workplace/employer.			
Encouraged workplace representatives to communicate any concerns.			

Annex IV – Template checklist –During WIL

Action	Not started	In progress	Completed
Creating a safe space			
Ensure a secure environment where students can work free from discrimination, criticism, harassment, or harm			
Give special attention to students with prior experiences of vulnerability			
Orientation and time management			
Orient students requiring special support			
Encourage students to seek assistance whenever uncertainty arises.			
Open communication and support			
Prompt students to openly discuss their support needs in the workplace			
Schedule confidential meetings to address concerns and challenges.			
Ensure workplace representatives can contact you with any concerns			

Counselling and communication			
Establish clear communication channels between the student, workplace, and yourself			
Regularly check in with the workplace and provide support to colleagues in addressing unexpected situations.			
Regular feedback and development			
Provide constructive feedback on the student's competence development.			
Guide workplace colleagues in delivering feedback and offer your input promptly.			

Annex V – Template checklist –After WIL

Action	Not started	In progress	Completed
Ensure that the student gets relevant feedback from the WIL			
Ensure the student gets relevant feedback from the WIL			
Conduct an assessment to increase the student's self-awareness about their knowledge, skills, and special needs.			
Evaluate the support provided during the WIL			
Evaluate the support measures received by the student.			
Encourage students to seek assistance whenever uncertainty arises.			
Encourage the student to discuss their support needs during the transition to professional life			
Encourage the student to mention their need for support when they find employment			

Authors: IN-WORK project

Contact: info@in-work-project.eu

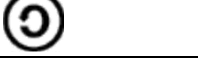
Citation: IN-WORK project (2023). Methodological guidelines for stakeholder engagement (D2.2). Inclusive Communities at Work (2022-1-IT02-KA220-HED-000087184). Retrieved from <https://www.in-work-project.eu/>

This paper is only electronically available.

This publication is based on the results of the project IN-WORK – Inclusive Communities at Work. It is co-funded with support from the European Commission.

IN-WORK-project n° 2022-1-IT02-KA220-HED-000087184.

	<p>This work is under the licence of Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0)</p>
<p>You are free to:</p> <p>Share: copy and redistribute the material in any medium or format; and</p> <p>Adapt: remix, transform, and build upon the material</p> <p>The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.</p> <p>Under the following terms:</p>	
	<p>Attribution: You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use</p>
	<p>NonCommercial: You may not use the material for commercial purposes.</p>
	<p>ShareAlike: If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.</p>
<p>No additional restrictions - You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits</p>	
<p>Notices:</p> <p>You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.</p> <p>No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material</p>	

The European Commission support for the production of this publication doesn't constitute endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained